

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Ekonomické zhodnocení chovné stanice vybraného
plemene psů**

Dan Cikhart

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Dan Cikhart

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Ekonomické zhodnocení chovné stanice vybraného plemene psů.

Název anglicky

Economic evaluation of kennel of selected dog breed.

Cíle práce

Cílem práce je ekonomické srovnání dvou modelů chovatelských stanic vybraného plemene psů. Jedná se o komparaci ekonomických, biologických, plemenářských a dalších relevantních aspektů tzv. hobby chovů (vedlejší příjem) a profesionálních chovů (hlavní příjem z chovné stanice) vybraného plemene psů.

Metodika

Metodický postup je založen na přehledu řešené problematiky a teoretických východisek. Další postup spočívá v identifikaci potřebných informačních zdrojů a příprava metodiky pro vlastní empirické šetření (porovnání nákladů a výnosů chovu a držení psů /chovatelské stanice). Pozornost bude zaměřena jednak na příjmy, jednak na základní nákladové položky (krmení, výcvik, veterinární péče, chovatelská činnost ap.) Výzkumná část bude založena na terénním šetření, výběru chovatelů, realizace rozhovorů, dotazníkového šetření, studia chovatelské dokumentace ap.

Doporučený rozsah práce

45 – 55s.

Klíčová slova

Chovná stanice psů, model hobby,model profi, ekonomické srovnání,

Doporučené zdroje informací

BOLLE-KLEINBUBOVÁ, I. Westík. Praha: Vašut nakladatelství, 2000. ISBN 80-7236-138-4
PEPEROVÁ, E. Vychováváme šampiona. 1 vyd. Praha: OTTOVO nakladatelství, 1998. ISBN 80-7181-174-2
PROCHÁZKA, Z. *Chov psů*. Brno: Zdeněk Procházka, 1994. ISBN 80-209-0015-2.
ROGNEROVÁ, H. Westhighlandský bílý teriér. 1 vyd. Bratislava: vydavatelství ART AREA s.r.o., 1999. ISBN 80-888749-46-9
RUGGLES-SMYTHEOVÁ, P. WEST HIGHLAND WHITE TERIÉR. Fortuna Print. ISBN 80-86144-03-8
SAMUELSON, P A. – NORDHAUS, W D. *Ekonomie : 19. vydání*. Praha: NS Svoboda, 2013. ISBN 978-80-205-0629-0.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 15. 11. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 16. 11. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 05. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ekonomické zhodnocení chovné stanice vybraného plemene psů" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3. 2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval panu profesorovi Ing. Miroslavu Svatošovi, CSc za pomoc při vypracování práce. Dále bych chtěl poděkovat paní Ing. Martině Cikhartové a paní Nataše Uxové za poskytnutí potřebných informací ke zpracování.

Ekonomické zhodnocení chovné stanice vybraného plemene psů

Abstrakt:

Bakalářská práce se zabývá ekonomickým zhodnocením dvou vybraných chovatelských stanic. Cílem práce je zhodnotit jednotlivé výsledky hospodaření a porovnat tyto dvě chovatelské stanice. První chovatelská stanice je provozována jako hobby činnost a tuto stanici porovnááme se stanicí, která slouží jako hlavní zdroj obživy, což vyžaduje živnostenské oprávnění.

Teoretická část se skládá z rešerše literatury zabývající se obecně studií psů, chovatelských stanic, ekonomikou chovatelských stanic, přiblížením zkoumané rasy West Highland White Teriér. To zahrnuje především pravidla pro vznik a založení chovatelské stanice u klubu chovatelů teriérů.

V praktické části jsou podrobně popsány čísla a vzorce, které se použijí pro správný výpočet výsledku hospodaření. Ve výsledcích praktické části se nacházejí jednotlivá porovnání chovatelských stanic. Poslední částí je zhodnocení ekonomické situace obou stanic.

Klíčová slova: Chovatelská stanice psů, model hobby, model profí, ekonomické srovnání, nákladové položky, příjmové položky, výsledek hospodaření, west highland white terier

Economic evaluation of kennel of selected dog breed

Abstract:

The bachelor thesis deals with the economic evaluation of two selected kennels. The aim of the work is to evaluate the individual results of management and compare these two kennels. The first kennel is a hobby activity, and we compare this kennel with one which serves as the main source of livelihood and requires a trade license.

The theoretical part consists of the research of literature related to the study of dogs in general, kennels, the economics of kennels, the approach of the studied breed West Highland White Terrier. This comprises mainly of rules for the establishment and establishment of a kennel at the club of terrier breeders.

The practical part describes in detail the numbers and formulas used to correctly calculate the economic result. The results of the practical part contain individual comparisons of kennels. The last part is the evaluation of the economic situation of both stations.

Keywords: Kennel, hobby and profesional model, economic comparison, cost items, revenue items, profit, west highland white terier

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Kynologie.....	15
3.1.1 Základní pojmy	15
3.2 Rozdělení plemen.....	18
3.3 WEST HIGHLAND WHITE TERIER.....	19
3.3.1 Historie.....	19
3.3.2 Popis.....	20
3.3.3 Povaha, temperament.....	20
3.4 Chovatelská stanice.....	22
3.4.1 Podmínky pro založení a vznik.....	22
3.4.2 Chovatel, majitel chovného jedince (klub chovatelů teriérů).....	23
3.4.2.1 Obecná část.....	23
3.4.2.2 Postup při uchovnění psa.....	24
3.4.2.3 Postup při uchovnění feny.....	25
3.4.2.4 Doporučení ke krytí.....	25
3.4.2.5 Hlášení vrhu a identifikace štěňat.....	26
3.5 Ekonomika chovatelské stanice	27
3.5.1 Náklady.....	27
3.5.1.1 Krmivo.....	27
3.5.1.2 Veterinární péče.....	28
3.5.1.3 Výstavy.....	28
3.5.1.4 Krytí.....	29
3.5.1.5 Ostatní (pelíšky, hračky, pamlsky atd.).....	29
3.5.2 Příjmy.....	29
4 Vlastní práce	31
4.1 Ze Zelené Ořechovky	31
4.1.1 Náklady.....	31
4.1.2 Příjmy.....	32
4.1.3 Daňové přiznání.....	33
4.2 Happy Naux	34

4.2.1	Náklady	35
4.2.2	Příjmy	38
4.2.3	Daňové přiznání	40
4.2.3.1	Daňové přiznání 2016	40
4.2.3.2	Daňové přiznání 2017	41
4.2.3.3	Daňové přiznání 2018	41
4.2.3.4	Daňové přiznání 2019	42
4.2.3.5	Daňové přiznání 2020	43
5	Výsledky a diskuse	44
5.1	Výsledky hospodaření Happy Naux	44
5.1.1	Příjmy	44
5.1.2	Náklady	45
5.1.3	Výsledek hospodaření	45
5.2	Výsledky hospodaření chovatelské stanice Ze Zelené Ořechovky	47
5.2.1	Příjmy	47
5.2.2	Náklady	47
5.2.3	Výsledek hospodaření	49
5.3	Porovnání výsledku hospodaření obou chovatelských stanic	50
6	Závěr	53
7	Seznam použitých zdrojů	56
7.1	Internetové zdroje	56
7.2	Odborná literatura	57

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Průkaz původu psa	58
Obrázek 2 - Čip a čipovací jehla	58
Obrázek 3 - West Highland White Teriér	59
Obrázek 4 - Westík a celkový vzhled	59
Obrázek 5 - West Highland White teriér	60
Obrázek 6 - štěňata West Highland White teriér	60
Obrázek 7 - malá štěňata Westů	61

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Počty štěňat ze stanice Ze Zelené Ořechovky	31
Tabulka 2 - Náklady celkem Ze Zelené Ořechovky	32
Tabulka 3 - Příjmy Ze Zelené Ořechovky	32
Tabulka 4 - Počty štěňat a vrhů všech aktivních psů stanice Happy Naux	34
Tabulka 5 - Náklady Happy Naux	35
Tabulka 6 - Výdaje za krmení Happy Naux	36

Tabulka 7 - Výdaje za krytí Happy Naux	37
Tabulka 8 - Výdaje spojené s výstavami Happy Naux	37
Tabulka 9 - Výdaje za veterináře Happy Naux.....	37
Tabulka 10 - Příjmy Happy Naux	38
Tabulka 11 - Výsledek hospodaření Happy Naux	40
Tabulka 12 - Příjmy celkem Happy Naux	44
Tabulka 13 - Náklady na jednoho psa Happy Naux	45
Tabulka 14 - Výsledek hospodaření měsíční výpočet Happy Naux.....	46
Tabulka 15 - Náklady na jednoho psa Ze Zelené Ořechovky.....	48
Tabulka 16 - Výsledek hospodaření měsíční výpočet Ze Zelené Ořechovky	49
Tabulka 17 - Porovnání nákladů na jednoho psa	50
Tabulka 18 - Porovnání počtu psů ve stanicích	50
Tabulka 19 Porovnání příjmů obou stanic	51
Tabulka 20 - Porovnání výsledků hospodaření obou stanic	51
Tabulka 21 - Porovnání výsledků hospodaření v měsících	52

Seznam použitých zkratk

PP	Průkaz původu
ČMKU	Českomoravská kynologická unie
FCI	Mezinárodní kynologická organizace
CHS	Chovatelská stanice
KCHT	Klub chovatelů teriérů

1 Úvod

V této bakalářské práci na téma Ekonomika chovatelské stanice jsem si stanovil za cíl využít svých vlastních znalostí a zkušeností s chovem psů plemene West Highland White teriér, které jsem měl možnost za svůj život nasbírat. Moje máma Ing. Martina Cikhartová provozuje chovatelskou stanici plemene West Highland White teriér. Tato chovatelská stanice je registrována pod názvem Ze Zelené Ořechovky.

Pes domácí patří mezi nejstarší domestikovaná zvířata. Psi se lidem podařilo domestikovat již před 14 tisíci lety a od té doby pes člověka doprovází jako jeho přítel a vydatný pomocník. Pes byl domestikován dokonce dříve než hospodářská zvířata – ovce, kozy, prasata či tur, které před jejich domestikací pomáhali lidem lovit. Postupem času díky genetické selekci a křížení bylo dosaženo velkého spektra různých plemen. Plemena se od sebe vzájemně odlišují rozdílnými vlastnostmi, zbarvením, velikostí, vzhledem, povahovými rysy a na základě toho se každé používalo pro jinou práci. Podle statistik se v českých domácnostech nachází téměř dva milióny psů. Koček je na druhou stranu pouze polovina.

Chov psů se obecně považuje hlavně za zájmovou činnost. U nás v České republice se chovatelé dělí na 2 základní skupiny.

Do první skupiny spadají profesionální chovatelé, kteří se chovem zabývají jako svou hlavní nebo jedinou činností. Tito chovatelé podnikají na základě živnostenského oprávnění a tato činnost je jejich primárním zdrojem příjmu.

Do druhé skupiny, která je poměrně početnější spadají chovatelé, kteří mají chov jako svoji hlavní zájmovou činnost, ale není pro ně výdělečnou činností. Tito hobby chovatelé nespĺňují jednotlivé body charakterizující podnikání a díky tomu nemusí vlastnit živnostenské oprávnění. Obě tyto skupiny se řídí etickými pravidly, o svá zvířata se starají a poskytují jim dostupnou veterinární péči a svá zvířata množí tak aby splňovala parametry jednotlivých plemen. O zvířata je dobře postaráno a je jim poskytnuta sociální i zdravotní péče.

V rámci těchto skupin existují i chovatelé provozující chov psů bez ohledu na jejich kvalitu a dodržení zásad stanovených kluby chovatelů. Ve většině případů se jedná o tzv. množírny psů, ve kterých jsou psi „chováni“ výhradně za účelem zisku bez poskytnutí mnohdy i základních životních podmínek a veterinární péče. Mnohdy pak dochází k týrání a k úmrtím psů v důsledku špatné péče, někdy i k následnému odebrání zvířat veterinární

správou a státními organy. V těchto chovech dochází k vzniku závažných nemocí a štěňata z těchto odchovů jsou mnohdy na celý život poznamenána zdravotně i charakterově.

Štěňata jsou od fen odebírána ve velmi nízkém věku, mnohdy již okolo 5 týdnů. Doporučená doba, po kterou by mělo štěně s matkou fenou je 8 týdnů. Takto předčasně odebraným štěňatům pak chybí základní hygienické návyky a sociální kontakt.

Dnes jsou psi s průkazem původu a dobrým rodokmenem nedostatkovým zbožím, jsou velmi drazí a těžko k sehnání. Kvalitní chovné stanice mají často poradníky, což přispívá ke zvyšování cen štěňat. Při koupi psa s průkazem původu má nový majitel záruku, že zná matku i otce, lepšího zdravotního stavu bez častých vrozených vad, které trápí psy bez průkazu původu. Cena se liší podle plemene i chovné stanice.

Tato bakalářská práce se zabývá především zjištěním ekonomické situace dvou rozdílných chovatelských stanic a následným porovnáním jejich ekonomických výsledků z hlediska výdajových a příjmových položek. V práci je porovnána již zmíněná chovatelská stanice Ze Zelené Ořechovky, která spadá do druhé skupiny zájmových hobby chovatelů, kteří nemusí vlastnit živnostenské oprávnění. Na druhé straně stojí chovatelská stanice paní Nataši Uxové, která provozuje chovatelskou stanici s názvem Happy Naux, spadající do první skupiny profesionálních chovatelů, kteří musí vlastnit živnostenské oprávnění k provozu této činnosti, neboť se jedná o jejich hlavní zdroj příjmů a obživy.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je ekonomické zhodnocení a srovnání dvou rozdílných modelů chovatelských stanic vybraného plemene psů West Highland White teriér. Jedná se o komparaci ekonomických, biologických, plemenářských a dalších relevantních aspektů tzv. hobby chovů (vedlejší příjem) a profesionálních chovů (hlavní příjem z chovné stanice) vybraného plemene psů West Highland White teriér.

Tato komparace se bude týkat dvou chovatelských stanicích, které již byly zmíněny v úvodu. Chovatelská stanice Ze Zelené Ořechovky zastupující skupinu hobby chovatelů, která je porovnávána s profesionální chovatelskou stanicí Happy Naux.

K tomuto porovnání je nutné provést rozbor všech nákladů a příjmů obou stanic. Náklady a příjmy musí odpovídat ke správnému chodu stanic. Do nákladových složek patří například krmení nebo náklady spojené s veterinární péčí. Do příjmů spadají příjmy z prodeje narozených štěňat nebo příjmy z úprav a stříhání psů. Díky porovnání příjmů a nákladů bude možné zjistit celkový výsledek hospodaření u každé ze stanic. Na základě tohoto srovnání bude možné zjistit, zdali je stanice výdělečná, prodělečná, nebo si alespoň pokryje veškeré náklady.

2.2 Metodika

Metodický postup je založen na přehledu řešené problematiky a teoretických východisek, které jsou zpracovány na základě literární rešerše. Další postup spočívá v identifikaci potřebných informačních zdrojů a příprava metodiky pro vlastní empirické šetření (porovnání nákladů a výnosů chovu a držení psů / chovatelské stanice). Pozornost bude zaměřena jednak na příjmy (prodej štěňat, úpravy psů), ale také na základní nákladové položky (krmení, výcvik, veterinární péče, chovatelská činnost ap.) Výzkumná část bude založena na terénním šetření, výběru chovatelů, realizace rozhovorů, studia chovatelské dokumentace ap. Dotazníkové šetření jsme se po konzultaci s vedoucím práce rozhodli nepoužít, z důvodu nepotřebnosti a nepřehlednosti v případě řešené problematiky. Zejména je zde zpracována metodika rozhovorů a studia chovatelské dokumentace.

3 Teoretická východiska

3.1 Kynologie

Kynologie se zabývá studii psů jako živočišného druhu z biologického hlediska. Tento pojem se často používá, ale i jako označení těch, kteří se psům věnují jako domácím mazlíčkům a společníkům v domácnosti. Obecně se zabývá studiem, chovem, výživou, výchovou, šlechtěním, výcvikem a také jejich organizací. Rozděluje psy na dva druhy, a to s průkazem původu a bez průkazu původu. Mezinárodní organizací zabývající se kynologií je Mezinárodní kynologická federace (FCI). V České republice je tato organizace pod pobočkou Českomoravská kynologická unie.

3.1.1 Základní pojmy

Pro psy s průkazem původu máme následující oficiální pojmy.

Průkaz Původu psa (PP)

Průkaz původu (PP) psa je doklad o jeho původu, kde jsou uvedeny veškeré nezaměnitelné a jedinečné údaje o každém psovi a jeho chovateli. Jedná se o jakýsi „rodný list“ štěněte, kde jsou zapsáni veškeré předchozí generace a zároveň se jedná o záruku původu psa. Vystavuje se na základě vyplnění speciálního formuláře Českomoravské kynologické unie (ČMKU) a mezinárodní kynologické organizace (FCI). Udávaná nezaměnitelnost je hlavně díky čipu s jedinečným číslem, který podle současné legislativy musí mít každý pes. Aby štěně mohlo průkaz původu obdržet musí oba jeho rodiče splňovat podmínky chovnosti, které se mohou u různých plemen lišit. Hlavní podmínkou pro všechny plemena je účast na výstavě či bonitace, kde daný rozhodčí zvíře ohodnotí a rozhodne, zdali splňuje kritéria pro dané plemeno. Podoba a vzhled průkazu původu viz. příloha č. 1.

Rodokmen

Jedná se o výpis předků psa, díky kterému jsme schopni vyhodnotit rodokmenovou hodnotu daného jedince. Jedná se o součást průkazu původu. Díky rodokmenu jsme

schopti stejně jako u lidí zjistit odkud pochází předci našeho mazlíčka. Do jedné z částí rodokmenu se také zaznamenávají všechny úspěchy psa z výstav, které jsou opatřené podpisem a razítkem pořadatele výstavy.

Chovatel

Je osoba, která je členem chovatelského klubu daného plemene, který je nejpozději v době nakrytí majitelem nebo nájemcem chovné feny a jehož chovatelská stanice je řádně zaregistrována nebo je o registraci požádáno.

Chovatelská stanice

Chovatelská stanice (CHS) je úředně uznaný název a oficiální označení pro chov psů s průkazem původu. Jméno chovatelské stanice vymýšlejí a navrhují budoucí majitelé stanic sami, Navržené jméno podléhá schválení Českomoravskou kynologickou unií. Každý schválený název je unikátní a nesmí ho používat nikdo jiný než daná chovatelská stanice a její majitel. Název chovatelské stanice se dodává za jméno psa a je neměnný po celou dobu jeho života.

Chovatelský klub

Jedná se o skupinu lidí v samostatném právním subjektu, který má vlastní pravidla, předpisy a stanovy. Chovatelské kluby jsou většinou zaměřeny na dané plemeno, nebo na druh plemene, jako například klub chovatelů teriérů. Rovněž by měl členům poskytovat pomoc a rady s chovem psů a zároveň organizuje výstavy a bonitace.

Vrh

Označuje všechna štěňata, která se narodí jedné feně při jednom porodu. V čistokrevných chovech se jednotlivé vrhy v určité chovatelské stanici označují vlastní abecední řadou lhostejno od kolika fen.

Identifikační označení psa

Stále majitelé psů k označení svých mazlíčků používají obojky nebo postroje s psí známkou, kde se většinou nachází jméno psa a alespoň kontakt na majitele pro jednodušší a rychlejší kontaktování. Každý pes dnes již musí podle novely od 1.1. 2020 mít zavedený čip pod kůží. Jedná se o miniaturní váleček se zalisovaným elektronickým srdcem, který se aplikuje za pomoci injekční stříkačky do krku (viz. příloha č. 2). Čip má v sobě několikamístný unikátní kód. Majitel obdrží tento kód ve formě nálepky, kterou následně musí vlepít do očkovacího průkazu psa. Posledním krokem je povinnost zaregistrovat psa v registru čipů. Čipy se dají načíst pouze speciální čtečkou. Dříve se k identifikaci psů používalo také tetování. Veterinář vytetoval psovi dané unikátní číslo do vnitřní strany ucha, kde byl čitelný pouhým okem.

Bonitace

Bonitace je odborná chovatelská činnost, která na základě poznatků o exteriérových a povahových kvalitách v porovnání s platným standardem FCI, určuje splnění podmínek pro zařazení do chovu. Je také vodítkem pro výběr správných chovných jedinců do páru. (ecanis.cz, 2021, online)

3.2 Rozdělení plemen

Mezinárodní kynologická federace (FCI) má 75 členských a eviduje k dnešnímu dni celkem 346 plemen psů. Každé plemeno zaštiťuje určitý členský stát, který sepisuje standard daného plemene. FCI zodpovídá za následný překlad a doplnění těchto standard. Jsou k dispozici ve čtyřech jazycích (angličtina, němčina, španělština a francouzština). Mezinárodní kynologická federace byla založena 22. května 1911 se sídlem v Belgii, v městě Thuin. Během první světové války organizace zanikla, ale 10. dubna 1921 byla znovu obnovena. Rakousko Uhersko, jehož součástí bylo i budoucí Československo, bylo jednou ze zakládajících zemí. Po rozpadu Rakouska Uherska bylo nově vzniklé Československo znovu začleněno až v roce 1957. Zástupcem Československa v této organizaci se stal československý myslivecký svaz. Po rozpadu Československa se zástupcem v FCI stala Českomoravská kynologická unie (ČMKU).

Dnes jsou plemena rozdělena na 10 hlavních skupin:

1. Plemena ovčácká, pastevecká a honácká
2. Pinčové, knírači, plemena molossoidní a švýcarští salašnickí psi
3. Teriéři
4. Jezevčíci
5. Špicové a tzv. primitivní plemena
6. Honiči a barváři
7. Ohaři
8. Slídiči, retrívři a vodní psi
9. Plemena společenská
10. Chrti

Dále můžeme ještě dělit plemena podle velikosti psů:

1. Malá plemena
2. Střední plemena
3. Velká plemena

3.3 WEST HIGHLAND WHITE TERIER

3.3.1 Historie

Plemeno West highland white teriér není příliš staré plemeno. Jeho počátek sahá do začátku minulého století. *West highland white teriér patří do skupiny psů zvaných teriéři.* (Penelope Ruggles-Smytheová, WEST HIGHLAND WHITE TERIÉR). Název teriér je odvozen od slova terra, což znamená země. Teriér je chovaný především na práci v podzemí, kde měl pomáhat a sloužit například k vyhánění malých hlodavců a jiných škůdců. Všichni psi, kteří patří do skupiny teriérů, s výjimkou trpasličího knírače, jenž má původ v Německu, pocházejí z Británie. Až v polovině 19. století byli teriéři rozdělení do dvou základních skupin. První skupina jsou hrubosrstí, krátkonozí psi ze Skotska a druhou skupinu tvoří psi s delšími končetinami a jemnější srstí, původem z Anglie.

Skupinu skotských teriérů dále dělíme na moderní skotské teriéry, west highland white teriéry, kern teriéry a skye teriéry. Počátkem 19. století bylo běžné křížení mezi nimi, a tak bylo možné, že budou pocházet ze kteréhokoliv zmíněného plemene. Občas se mohlo stát, že díky křížení se v jednom vrhu objevily všechny tři typy. Sjednocení do jednotlivých plemen bylo dohodnuto až na základě vystavování psů, kde bylo rozhodnuto, že všechna štěňata z jednoho vrhu musí být shodného typu se svým otcem a se svou matkou.

Úplný počátek plemene west highland white teriérů můžeme najít u rodiny Malcolmů z Poltallochu v Argyllshiru, která chovala několik těchto malých bílých psů. Byli vychováváni na práci nikoliv na předvádění se na výstavách. Museli být ve velmi dobré zdravotní kondici, aby byli v dobré pracovní formě. Chovatelé každé plemeno chovali na určitou věc. Dlouhonozí psi byli cvičeni na rychlost a krátkonozí pro práci pod zemí (norování), kde jim jejich dvojitá srst napomáhala před rozmary počasí. Podle písemných pramenů rodiny Malcolmů, začali preferovat bílé psy před rezavými po jedné nehodě, kdy si lovci spletli rezavého psa s liškou a zastřelili ho. Od té doby byli v rodině Malcolmů pouze bílý nebo krémový psi. V této době byla bílá štěňata často utrácena, protože řada majitelů si myslela, že bílí psi nejsou tak ostří jako barevní. Malcolmovi si,

ale mysleli, že bílí psi mají stejně odvahy a temperamentu jako ti barevní a dokázali to. *Plukovník Ian Malcolm se se svými paltallošskými teriéry stal skutečným otcem plemene, kterého pojmenoval west highland white teriér* (Penelope Ruggles-Smytheová, WEST HIGHLAND WHITE TERIÉR).

V roce 1907 byl vyšlechtěn první šampion chovu a ve Skotsku se zaregistrovalo 141 westů. V daném roce se také na Cruftově výstavě poprvé vytvořila speciální třída pro westy. Byl založen první Britský klub west highland white teriérů. Před první světovou válkou bylo registrováno již 3947 westíků, z nichž 27 bylo šampiony.

Význačnými představiteli plemene byli Holland Buckley a jeho dcera z chovatelské stanice Scotia, B. Lucasová z chovatelské stanice Highclere a Cyril Paceyové z Wolvey. Wolvey odchovala celkem padesát osm šampionů. Během první světové války všechno upadlo a mnoho psů bylo utraceno. Chov psů byl znovu obnoven v roce 1919 a rok poté byli obnoveny i výstavy.

3.3.2 Popis

Toto plemeno psů dorůstá výšky cca 28 cm a dosahuje váhy okolo 7,5 kg. Průměrný věk, kterého se dožívají je okolo 15 let. Westi mají malé špičaté uši, které jsou vzpřímené. Černý nos, který je poměrně velký k poměru hlavy. Středně veliké oči, které jsou celé černé. Kompaktní, silné tělo s rovným hřbetem. Ocas je dlouhý přibližně 14 cm, rovný, nošený vztyčený a nekupíruje se. Rovné dobře osvalené kratší končetiny. Srst je spíše hrubá. Plemeno west highland white teriér se vyskytuje výhradně v bílé barvě. Foto, kde je názorně vidět vzhled psa viz příloha č. 3 až 7.

3.3.3 Povaha, temperament

Na první pohled většinou tito psi působí nevině, něžně někdy až zranitelným dojmem. Díky své bílé barvě se může zdát jako neviňátko, ale opak je často pravdou. Je to pravý teriér, oplývající všemi jejich povahovými atributy, které natolik milujeme, ale mnohdy nám už mohou lézt pěkně na nervy. Je velmi sebevědomý, veselý, téměř pořád v dobré náladě připravený na to si hrát. Je spolehlivý hlídač a každého příchozího uvítá a upozorní o sobě velmi hlasitým štěkotem. Svému pánovi je velmi oddaný, ale zároveň je

pěkně tvrdohlavý jako každý teriér. West Highland White Terrier jsou velmi společenší psi a pokud byli dobře socializováni už v době štěněte vychází bezvadně v podstatě s každým, s výjimkou menších savců (křečci, myši atd.) ty může považovat za kořist. Je výborným společníkem pro děti všech věkových kategorií. Přesto by děti měly být řádně poučeny, jak se k pejskovi slušně chovat. Westíci nejsou vázáni pouze na jediného pána tak pevně jako některá jiná psí plemena. Z již výše uvedených důvodů není West Highland White Terrier příliš doporučován do domácností, kde jsou chováni drobní savci (králíci, morčata, křečci, potkani, ad.).

3.4 Chovatelská stanice

Chovatelská stanice (CHS) je úředně uznaný název pro a oficiální označení pro chov psů s průkazem původu. Jednotlivé názvy si vymýšlejí a určují majitelé stanic sami, ale musí být následně schváleny u Českomoravské kynologické unie. Každý schválený název je unikátní a nesmí ho používat nikdo jiný než daná chovatelská stanice a její majitel. Název chovatelské stanice se dodává za jméno psa a je neměnný po celou dobu jeho života.

3.4.1 Podmínky pro založení a vznik

První podmínkou je, že člověk vlastní fenu s průkazem původu, kterou chce uchovnit. Musí se vyplnit žádost o založení nové chovatelské stanice, který je k nalezení na webových stránkách ČMKU. Formulář bohužel nejde vyplnit a odeslat online, tudíž si jej musí člověk vytisknout, vyplnit a následně zaslat poštou i s oboustrannou kopií občanského průkazu na danou adresu. Celý proces trvá až 3 měsíce. Do formuláře se dají napsat až šest různých možných názvů, ze kterých vám následně bude jeden vybrán. Název se poté už nedá změnit a ani nelze přiznat nový. Nesmí být shodný s již existující zaregistrovanou chovatelskou stanicí. Všechny stanice jsou uvedeny na webových stránkách FCI.

Certifikát s vybraným názvem pro novou chovatelskou stanicí po schválení FCI a ČMKU poslán zpět poštou na uvedenou adresu. Za tento úkon si účtují 1815 Kč.

3.4.2 Chovatel, majitel chovného jedince (klub chovatelů teriérů)

- a) *Chovatel ČMKU (dále v textu chovatel) je osoba vlastnící chráněný název chovatelské stanice ČMKU*
- b) *Majitel je osoba vlastnící daného jedince uvedená v průkazu původu příslušného jedince*
- c) *Držitel je osoba pověřená majitelem péčí o daného jedince a disponování s ním v rámci kynologické činnosti. Pověření musí být doloženo písemnou smlouvou. "*
- d) *V případě spolumajitelství nebo převodu práva (zapůjčení) k chovu musí být doložena KCHT a plemenné knize smlouva, která stanoví podpisové právo jednoho ze spolumajitelů.*
- e) *Písemné postoupení práva chovu se musí neprodleně poskytnout v kopii KCHT a příslušnému pracovišti plemenné knihy. (kcht.cz,2021,online)*

3.4.2.1 Obecná část

- a) Chovní jedince musí odpovídat požadavkům standardu.
- b) U všech vyjmenovaných plemen může být do chovu zařazen pouze jedinec s typem skusu požadovaným standardem a s korektním postavením špičáků.
- c) Do chovu nemůže být zařazen jedinec s absencí řezáků.
- d) Do chovu nemůže být zařazen jedinec s anomálií prutu.
- e) Do chovu nemůže být zařazen agresivní nebo bláznivý jedinec.
- f) U psů i fen zařazovaných do chovu musí být doložena kohoutková výška, počet zubů a typ skusu, které musí být posouzeny u jedinců starších 12 měsíců, a to na výstavách pořádaných KCHT a KCHT určeným rozhodčím.
- g) Pro zařazení do chovu platí výstavní ocenění zapsané v průkazu původu nebo v jeho příloze nebo doložené fotokopii posudkového listu z výstavy; výstavní ocenění musí být získáno minimálně ve věku 12 měsíců jedince. Musí být získáno na výstavě pořádané KCHT. Klub je povinen zabezpečit minimálně 5 výstav ročně a časové rozmezí mezi dvěma po sobě jdoucími nesmí přesahovat 4 měsíce.
- h) V chovu mohou být fena i pes využití ode dne ukončení 14 měsíce věku. U fen končí chovnost dnes ukončení věku 8 let. Výjimka může být udělena v souladu se Zápisním řádem ČMKU a může ji povolit hlavní poradce chovu. V tomto případě se to prodlužuje do dne, kdy dovrší věku 9 let. Podkladem pro výjimku je potvrzení od

veterináře, ne starší než 1 měsíc, že je fena zdravá a schopná odchovat vrh. U psů není horní věková hranice pro chov stanovena.

- i) Během jednoho kalendářního roku může být feny zapsán pouze 1 vrh. Výjimku může ze zdravotních důvodů povolit hlavní poradce chovu. V takovém případě mohou být u jedné feny zapsány ve dvou kalendářních po sobě jdoucích letech nejvíce 3 vrhy (viz vyhláška č.21/2013 Sb.)
- j) Vznikne-li podezření. Že štěňata ve vrhu nepocházejí z uváděného spojení, má klub právo nařídít kontrolu parentity; pokud se prokáže, že některé ze štěňat neodpovídá uvedeným rodičům, nese náklady na vyšetření chovatel, v opačném případě nese náklady chovatelský klub. Pokud dochází ke kontrole parentity z důvodu prokázaného porušení předpisů, platí náklady chovatel.
- k) Minimální věk pro odběr štěněte od feny je 50 dní.
- l) Výbor klubu nebo pověřený člen výboru může v odůvodněných případech povolit výjimku z chovných podmínek. Výjimka se nesmí týkat požadavků uvedených v bodě 2) obecná část, písmena a), b), c), d), e), f), i) věty druhé, a písmene k) a požadavků na věk jedince uvedených v bodě h) mimo možnosti požádat o výjimku krytí fen starších osmi let. U fen, které již dovršily věk 9 let výjimka povolena být nemůže.
- m) V případě importovaných jedinců uznává KCHT chovnost získanou v zahraničí; k tomu musí být doložena kohoutková výška a počty zubů daného jedince potvrzené českým rozhodčím pro posuzování exteriéru psů pověřeným výborem KCHT. V zahraničí získaná chovnost se neuznává v případě, že pes nebo fenka byli vyvezeni z ČR a reimportováni. Výjimku z tohoto ustanovení může povolit výbor KCHT nebo pověřený člen výboru. (kcht.cz, 2021, online)

3.4.2.2 Postup při uchovnění psa

Pokud pes – samec splní chovné podmínky, pošle jeho majitel nebo držitel vyplněný formulář Žádost o uchovnění psa společně s originálem průkazu původu, fotokopii výstavních posudků, fotokopii eventuálních soudcovských tabulek a fotokopii složky z placení členských příspěvků KCHT na adresu hlavního poradce chovu. Ten vyznačí v PP splnění chovných podmínek, zařadí psa do klubové evidence, předá kopie dokladů příslušnému poradci chovu a zašle originál průkazu původu Plemenné knize k formálnímu uchovnění. (kcht.cz, 2021, online)

3.4.2.3 Postup při uchovnění feny

Pokud fena splní chovné podmínky, doručí její majitel nebo držitel Žádost o vystavení krycího listu, originál průkazu původu, fotokopii výstavních posudků, fotokopii eventuálních soudcovských tabulek a doloží zaplacení členských příspěvků KCHT na adresu poradce chovu pro dané plemeno nebo hlavnímu poradci chovu, a to nejpozději spolu s první žádostí o vystavení krycího listu. Poradce chovu vyznačí v PP splnění chovných podmínek a zařadí fenu do klubové evidence. Má-li fena v PP z výstavy razítko, že je registrovaná jako chovná fena KCHT, stačí poradci posílat oboustrannou kopii PP, ostatní výše uvedené doklady a vše je možné vyřídit e-mailem. Formální uchovnění plemennou knihou se provádí se zápisem prvního vrhu feny. (kcht.cz, 2021, online)

Případné změny výstavního nebo pracovního ocenění chovných jedinců se oznamují plemenné knize a dokládají kopií průkazu původu, výstavního posudku, soudcovských tabulek atd. V rámci KCHT se změny oznamují příslušnému poradci chovu a v případě chovných psů také vždy hlavnímu poradci chovu, aby mohly být uvedeny v seznamu chovných psů. I v případě klubu je třeba oznamované změny doložit. (kcht.cz, 2021, online)

3.4.2.4 Doporučení ke krytí

Pokud fena splní chovné podmínky, doručí její majitel nebo držitel Žádost o vystavení krycího listu. Originál průkazu původu, fotokopii výstavních posudků, fotokopii eventuálních soudcovských tabulek, fotokopii složenky z placení členských příspěvků KCHT na adresu poradce pro dané plemeno nebo hlavnímu poradci chovu. Má-li fena v PP z výstavy razítko, že je registrovaná jako chovná fena KCHT, stačí poradci posílat oboustrannou kopii PP, ostatní výše uvedené doklady a vše je možné vyřídit online přes email. (kcht.cz, 2021, online)

Jedná-li se o první vrh v chovatelské stanici, přikládá chovatel doklad o tom, že má registrovaný chráněný název chovatelské stanice, nebo že o něj má zažádáno. Pokud má návrh na výběr krycího psa či krycí psy, uvede je v žádosti o vystavení krycího listu. V případě další žádosti o vystavení krycího listu pošle chovatel poradci chovu jen Žádost o

vystavení krycího listu. PP feny nebo jeho kopii a doklad o registraci chráněného názvu chovatelské stanice již není nutné poradci chovu posílat. (kcht.cz,2021, online)

Poradce chovu následně vystaví doporučení ke krytí, na kterém uvede v nejlepším případě 3 chovné psy. Zároveň také respektuje výběr chovatele, pokud má pochybnosti o výběru krycího psa, zejména na s ohledem na možnou blízkou příbuznost chovných jedinců nebo na zdraví, respektive existenci závažných dědičných nemocí, konzultuje výběr krycího psa s chovatelem. Na základě konsensu s chovatelem vydá doporučení ke krytí a zašle je spolu s formulářem „příhláška k zápisu štěňat“ chovateli. (kcht.cz,2021, online)

Samotné krytí si poté chovatel si s majitelem dohodne dopředu na základě předem domluvených podmínkách. Chovatelský klub do tohoto nezasahuje a neurčuje žádné podmínky. Krytí potvrdí majitel krycího psa na formuláři doporučení ke krytí a chovatel následně ohlásí krytí poradci chovu. (kcht.cz,2021, online)

3.4.2.5 Hlášení vrhu a identifikace štěňat

Po narození štěňat má povinnost chovatel oznámit do 14 dnů poradci chovu a majiteli krycího psa počet a pohlaví štěňat. Dále se musí vyplnit formulář „Příhláška k zápisu štěňat“ a zašle jej do 3-4 týdnů po vrhu na adresu plemenné knihy (ČMKJ, Lešanská 1176/2a, 141 00 Praha 4). V případě prvního vrhu bude přiložen průkaz původu feny. V případě prvního vrhu, co se týče chovatelské stanice se musí přiložit i fotokopie certifikátu, kterým mu byla ČMKU chovatelská stanice přiznána. V případě zahraničního krytí přikládá chovatel k přihlášce k zápisu štěňat fotokopii průkazu původu psa a doklad o tom, že je pes ve své zemi chovný. (kcht.cz,2021, online)

Plemenná kniha vrátí chovateli přihlášku k zápisu štěňat doplněnou o čísla zápisu. Chovatel nechá štěňata označit čipem. Čipování je možné provádět od 4 týdnů věku, ale nejdříve poté, co chovatel obdrží od plemenné knihy čísla zápisu štěňat. Čipování potvrdí do přihlášky k zápisu štěňat veterinář, který očipování provedl. Následně do formuláře vlepí samolepky s čísly kódů k číslům zápisů tak, aby bylo jednoznačně odlišitelné, kterému štěněti kód přísluší. (kcht.cz,2021, online)

3.5 Ekonomika chovatelské stanice

Do ekonomiky chovatelské stanice musíme započítat veškeré náklady, které chovatelská stanice za celý rok má. Do nákladů musíme započítat základní položky, které jsou podrobněji rozebrány v další kapitole.

Další částí díky, které spočítáme celkovou ekonomickou situaci chovatelské stanice jsou veškeré příjmy, které se chovatelské stanici podaří vydělat. Mezi příjmy v případě chovatelských stanic toho moc zařadit nelze. Znovu podrobněji popsane v další kapitole.

3.5.1 Náklady

Mezi náklady musíme započítat základní nákladové položky, které má každá chovatelská stanice ve většině případů stejné nebo hodně podobné.

3.5.1.1 Krmivo

Hlavní nákladovou položkou v každé stanici je krmivo. V dnešní době je velmi široké spektrum možností, které jsou možné pejskům pořídit. Od levnějších značek až po prémiové s velmi kvalitním obsahem. Nejčastěji se psům jako strava dávají granule, které jsou hlavním klíčem k dosažení vyvážené a pestré stravy, která velmi pomůže celkovému zdraví a formě psa. Hlavními faktory pro správný výběr granulí pro psa jsou: věk, velikost, rasa, zdravotní stav a speciální potřeby, životní styl, kvalita a samozřejmě cena. Dnes již existuje spousta firem na výrobu granulí, které vyhoví každé potřebě psa, včetně pejsků se speciálními dietetickými potřebami nebo s nějakými onemocněními. Podle kvality a složení granule rozdělujeme do tří skupin: super prémiové, prémiové a ekonomické. Mezi značky, které nabízí super prémiové a prémiová krmiva pro psy se řadí například firma: Brit, Happy Dog, Purina Pro Plan, Eukanuba, Royal Canin, Hill's Canine a další. Ekonomické krmivo se vyznačuje hlavně tím, že mají obecně nižší množství nutričních látek oproti prémiovým druhům. Pes proto musí sníst větší množství, aby se vyrovnal prémiovým značkám. Po otevření mají také kratší trvanlivost oproti kvalitnějším druhům. Mezi značky vyrábějící ekonomické druhy granulí patří: Pedigree, Frolic nebo Chappi. Správná vyvážená strava se také odvíjí od věku a velikosti psa. V každé fázi života má pes trochu jiné nároky a potřebuje různé věci. Krmivo se tedy rozlišuje na „puppy“ nebo „junior“ pro štěňata, „adult“ pro dospělé a pro starší psy je krmivo označeno „senior“. Štěňata ve fázi růstu vyžadují větší přísun energie, který dostanou díky zvýšenému obsahu

bílkovin v granulích. Dalšími důležitými složkami krmiva je fosfor a vápník pro správný růst kostí a zubů. Velikost těchto granulí je uzpůsobena menším tlamičkám psů a v momentě, kdy pes vyrostle do dospělé velikosti se přechází na granule s označením „adult“. Zde rozlišujeme hlavně to, zdali máme spíše aktivnějšího pejska nebo gaučového povaleče, který jde pouze na občasnou procházku. Aktivnějším psům, kteří mají dostatek pohybu je potřeba dávat granule s vysokým množstvím energie. Naopak gaučovému povaleči bychom měli dávat spíše granule s menším obsahem bílkovin pro držení optimální váhy. Jako poslední jsou zde granule pro seniory, které mají kvůli vyššímu věku a menší aktivitě psa, menší obsah kalorií a tím pomohou předejít obezitě. Také by měli obsahovat větší obsah vápníku pro podporu kostí a kloubů, nebo glukosamin, vitamíny a také minerály. (zoohit.cz, 2021, online)

3.5.1.2 Veterinární péče

Dalším větším nákladem jsou peníze vynaložené při návštěvách u veterináře. Nejčastějším důvodem návštěvy jsou preventivní kontroly, očkování a malé zákroky. U malých nově narozených štěňat se také platí čipování, které stojí okolo 800 Kč za jeden čip. Za každé očkování se také platí různé ceny, ale vše se pohybuje mezi 400 do 2000 Kč. Nejčastějším a nejznámějším očkováním je očkování proti vzteklině, které se pohybuje okolo 400 Kč a je také nejlevnější ze všech očkovaní. Naopak mezi nejdražší vakcíny patří očkování proti Herpes, které je určené pro feny. Cena této vakcíny se pohybuje okolo 1800 Kč. Mezi nejčastější malé zákroky patří kastrace, která nejčastěji nastane ze zdravotních důvodů nebo věku jedince. Chemická kastrace stojí 2500 Kč. Tato kastrace spočívá v pravidelném injekční aplikaci látek LHRH analoga. Díky hormonům varlata přestanou produkovat testosteron a přestane být plodný. Normální kastrace, která je prováděná pod anestezií, se pohybuje okolo 4500 Kč za psa a od 5000 Kč do 7500 Kč za kastraci feny. Občas se může stát, že porod nejde podle představ a je nutná pomoc veterináře, který provede císařský řez, za který se platí mezi 6500 - 10 000 Kč. (vetallia.cz, 2021, online)

3.5.1.3 Výstavy

Mezi náklady také musíme započítat veškeré výdaje spojené s výstavami. Do těchto nákladů patří projeté palivo, doplňky pro úpravu psa, startovné a v některých případech také ubytování. Ubytování je součástí hlavně v případě zahraničních výstav.

3.5.1.4 Krytí

U některých chovatelských stanic je také velkou složkou nákladů krytí, za které se musí každému chovateli platit. Cena za krytí je v každé stanici jiná, ale nejčastěji se pohybuje mezi 2 – 5 tisíci za narozené štěně. V některých případech se dopředu platí určitá dohodnutá částka, která se následně doplatí nebo vrátí podle počtu narozených štěňat. Většinou, ale dochází k platbě až po narození celého vrhu. Znamená to tedy, že pokud se narodí 3 štěňata, tak se cena za krytí bude pohybovat od 6 do 15 tisíc. Pokud bylo krytí prováděno v zahraničí, tak cena je poněkud vyšší a platí se vždy dopředu. Cena jednoho krytí v zahraničí se pohybuje mezi 800 – 1000 euro, což je v přepočtu okolo 21 až 27 tisíc Kč. Tato částka se platí chovateli již při krytí dopředu bez ohledu na počet nerozených štěňat. V případě, že fena nezabřeze nebo při porodu přijde o celý vrh, má nárok na jeden bezplatný opravný pokus.

3.5.1.5 Ostatní (pelíšky, hračky, pamlsky atd.)

Posledním nákladem jsou nákupy různých pelíšků, klecí, přepravných boxů a spoustu dalších doplňků. Mezi doplňky patří hračky pro psy, nůžky a další věci nutné k úpravě psů, hygienické potřeby, pamlsky apod.

3.5.2 Příjmy

Mezi hlavní příjmy chovatelské stanice patří hlavně prodej štěňat, pokud je ve stanici plemeník, tak poskytování krytí a činnost spojená s úpravou a stříháním psů. Ale ne každá chovatelská stanice je schopna tyto služby nabídnout.

Ve většině případů k chovatelům chodí na úpravu jejich odchovaná štěňata. Cena za trimování a úpravu se pohybuje kolem 500 Kč za jednoho psa. Upravit jednoho psa trvá v průměru okolo 2 hodin. Pokud by člověk počítal normální pracovní směnu 8 hodin, bylo by možné si vydělat až 2000 Kč za den, což činí zhruba 10 000 Kč za měsíc v případě 8hodinových směn každý všední den. Stejně jako u lidí je u psů potřeba pravidelná péče, u psů se jedná hlavně o úpravu srsti, aby nezarůstala a netvořili se nepříjemné a bolestivé kuličky zamotané srsti. Konkrétně u všech drsnosrstých plemen, kam patří i westci se používá úprava s názvem trimování. Jedná se o speciální úpravu, která spočívá ve vytrhávání odumřelých chlupů, která sami nevypadnou. Díky správnému trimování by srst měla být hrubější a odolnější vůči okolí. Psi, kteří jsou správně trimováni nelínají.

Dalším příjmem je prodej nově narozených štěňat. Cena za jedno se dnes pohybuje okolo 20 – 30 tisíc. Před třemi lety byla tato cena okolo 15 – 20 tisíc za psa. Cena se nejčastěji odvíjí hlavně podle chovatelské stanice, ze které si psa kupujete. Dále se kontroluje, zdali nemá štěně srostlé obratle na ocase, postavení čelistí, chrup a správný počet řezáků. U pejsků je také důležitý stav sestupu varlat. Cena se zvyšuje zejména kvůli velké poptávce a malému množství dostupných štěňat.

4 Vlastní práce

4.1 Ze Zelené Ořechovky

Chovatelská stanice Ze Zelené Ořechovky je stanice chovající pouze plemeno westů a majitelkou je paní Martina Cikhartová. Byla založena již v roce 1998, kdy se narodily první štěňata fence jménem Elsa Bílý úsměv. Elsa byla tedy zakladatelkou této chovatelské stanice. Získala mnoho ocenění na výstavách nejen v Čechách, ale i ve světě, kde například v Polsku získala titul „POLSKÝ ŠAMPION KRÁSY“ a také ocenění Nejlepší fena v rase, taktéž v Polsku.

V prvním vrhu se narodil jeden pejsek (Andy) a jedna fenka (Annie). Annie zůstala v chovatelské stanici Ze Zelené Ořechovky, aby mohla pokračovat v chovu.

Chovatelská stanice Ze Zelené Ořechovky má k dnešnímu dni zatím 5 chovných fen, které měly dohromady 20 vrhů. V těchto 20 vrzích se celkově narodilo 56 štěňat.

Přehledný počet štěňat a vrhů každé z fen a vypočtený průměrný počet štěňat na jeden vrh je zanesen v tabulce č.1.

Tabulka 1 - Počty štěňat ze stanice Ze Zelené Ořechovky

	Elsa	Annie	Ducki	Yaya	Quentine
Počet štěňat	10	14	14	11	5
Počet vrhů	4	4	4	4	3
Průměrný počet štěňat na vrh	2,5	3,5	3,5	2,75	1,67

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.1 Náklady

Do nákladů započítáváme určité položky, které jsou nutné pro správný chod chovatelské stanice. Řadíme mezi ně krmení, pelíšky nebo klece, náklady spojené s veterinární péčí, veškeré náklady spojené s výstavami a krytím. Mezi další náklady bychom měli určitě zařadit spotřebu vody, ale tu bohužel nelze oddělit od celkové spotřeby vody a tím zjistit jaká část byla využita pro psy. Ten samý problém nastává při spotřebě elektřiny. Abychom toto mohli mít oddělené a nezkrácené spotřebou člověka, musela by mít chovatelská stanice zvlášť obytný prostor, který by byl využit pouze pro její potřeby.

V následující tabulce č.2 – Náklady na provoz CHS Ze Zelené Ořechovky, jsou uvedeny veškeré peněžní údaje, které byly použity na dané náklady. Údaje pro přesnější porozumění jsem vzal za posledních 5 let.

Tabulka 2 - Náklady celkem Ze Zelené Ořechovky

Náklady	2016	2017	2018	2019	2020
Krmení/voda	17 929 Kč	18 625 Kč	19 590 Kč	18 509 Kč	21 806 Kč
Pelíšky/klece	5 420 Kč	3 895 Kč	3 280 Kč	3 520 Kč	2 950 Kč
Vet. péče	13 900 Kč	14 900 Kč	12 500 Kč	8 900 Kč	11 500 Kč
Výstavy	15 600 Kč	5 400 Kč	5 600 Kč	2 300 Kč	0 Kč
Krytí	0 Kč	0 Kč	4 000 Kč	0 Kč	0 Kč
Ostatní	3 594 Kč	2 456 Kč	2 825 Kč	4 390 Kč	3 290 Kč
Celkem	56 443 Kč	45 276 Kč	47 795 Kč	37 619 Kč	39 546 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.2 Příjmy

Mezi příjmové položky v případě chovatelské stanice Ze Zelené Ořechovky můžeme zařadit pouze prodej narozených štěňat. Ceny štěňat se odvíjí od několika faktorů. Největším faktorem je fyzická a zdravotní zdatnost jedince. Důležité pro případné chovné jedince jsou především anatomické vady ocasu (záloemek), správné postavení čelistí a počet zubů, zejména horních a spodních řezáků. V některých případech se přihlíží i na vadu srsti. Průměrná cena štěněte se pohybuje dnes mezi 20-30 tisíci Kč. Dříve byla průměrná cena těchto malých psů okolo 15 tisíc korun. Ceny se každým rokem o něco málo zvyšují v důsledku poptávky, která je několikanásobně vyšší, než je nabídka nových štěňat. Na cenu má také vliv, z jaké chovatelské stanice si dané štěně chcete vzít, po jakých je rodičích a jak výstavně byli úspěšní. Pokud si budete chtít přivést psa ze zahraničí, tak tam se ceny pohybují okolo 2-3 tisíc euro, což je více než trojnásobek ceny, za kterou se pohybují pejsci tady u nás.

Příjmy za posledních 5 let jsou uvedeny v tabulce č. 3 – Příjmy CHS Ze Zelené Ořechovky.

Tabulka 3 - Příjmy Ze Zelené Ořechovky

Příjmy	2016	2017	2018	2019	2020
Prodej štěňat	0 Kč	0 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	20 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.3 Daňové přiznání

Chovatelská stanice Ze Zelené Ořechovky patří do skupiny hobby chovatelských stanic. Jelikož příjmy z této činnosti jsou stejné s výdaji a negenerují tedy žádný zisk, naopak mnohdy spíše ztrátu, nemusí majitelka Ing. Martina Cikhartová podávat daňové přiznání.

4.2 Happy Naux

Chovatelská stanice Happy Naux byla založena v roce 1990. Majitelkou a chovatelkou je paní Nataša Uxová. Před westíky měla paní Uxová i německého ovčáka, baseta a jezevčíka, ale ani jeden z nich nebyl pro ni to pravé, co potom našla u westíků. Kvůli velké vášni, kterou si k těmto bílým psům získala, se dokonce rozhodla přestěhovat z pražského bytu na venkov, kde je větší prostor a lepší podmínky pro chov. Svou první fenu, zakladatelku chovatelské stanice NAUX si paní Uxová pořídila v roce 1989 v jedné z mála chovatelských stanic v Čechách. Jmenovala se White Lady Whirlwind. Z jejího prvního vrhu si ponechala fenku Amandu Naux a psa Adama Naux. Při plánu na třetí fenku se uskutečnilo již zmiňované stěhování z města na venkov. Nyní bydlí u Berounky nedaleko Karlštejna.

V chovatelské stanici za celou dobu působilo 8 chovně aktivních psů, kteří mají spoustu štěňat, samozřejmě i mimo tuto chovatelskou stanici. Celkem se narodilo 688 štěňat během 210 vrhů s různými fenami. A také 17 aktivních fen, které dohromady porodily 259 štěňat, během 76 celkových vrhů ke konci roku 2020. Veškeré údaje jsou zapsány v následující tabulce č. 4 – Počty štěňat a vrhů všech aktivních psů a fen stanice Happy Naux.

Tabulka 4 - Počty štěňat a vrhů všech aktivních psů stanice Happy Naux

Psi	Počet štěňat	Počet vrhů	Průměrný počet štěňat na vrh
Noris Happy Naux	54	14	3,86
Leonhard's Troublemaker	154	55	2,80
Picott Happy Naux	200	57	3,51
Ken Happy Naux	212	61	3,48
Adam Naux	16	5	3,20
Barnabash Happy Naux	27	8	3,38
Uncle Harry Happy Naux	21	7	3,00
Hubert Happy Naux	4	3	1,33
Celkem	688	210	3,28
Feny			
White Lady Whirlwind	22	6	3,67
Clair Happy Naux	5	2	2,50
Virginia Happy Naux	20	5	4,00
Wendy Happy Naux	9	2	4,50
Sissy Happy Naux	21	5	4,20
Leontyna Happy Naux	5	3	1,67
Eachtime Hanni Happy Naux	5	1	5,00
Butterfly Happy Naux	14	5	2,80
Stephany Happy Naux	6	3	2,00
Jessica Happy Naux	23	8	2,88
Allison Happy Naux	22	6	3,67
Quendy Happy Naux	16	4	4,00
Pamela Happy Naux	20	7	2,86
Merry Happy Naux	25	7	3,57
Hanni Happy Naux	21	6	3,50
Amanda Naux	25	6	4,17
Cherry Happy Naux	0	0	0
Celkem	259	76	3,41

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.1 Náklady

Do nákladů v tomto případě započítáváme stejné položky, které jsme zadávali u předchozí chovatelské stanice. Jedná se o nutné položky pro správný chod chovatelské stanice. Jedná se především o krmení, pelíšky nebo klece, náklady spojené s veterinou, veškeré náklady spojené s výstavami a krytí. Dalším nákladem je určitě spotřeba vody, ale tu bohužel nelze oddělit od celkové spotřeby vody, která byla spotřebována v celém domě, a tím zjistit jaká část byla využita pro psy. Ten samý problém nám nastává u spotřeby elektřiny. Kdybychom toto chtěli mít kompletně oddělené a nezkrácené spotřebou

člověka, musela by být chovatelská stanice ve svém zvláštním prostoru, který by byl využit pouze pro její potřeby. Zde by měli psi pelíšky a klece, nejlépe s východem někam na zahradu, pro volný pohyb. Také od počtu psů se odvíjí mnohem vyšší náklady. V chovatelské stanici Happy Naux je stále okolo 10 psů, kdežto v chovatelské stanici Ze Zelené Ořechovky jsou po většinu času pouze 2 feny, maximálně v některých letech 3. Výdaje jsou proto v tomto případě mnohem vyšší než u první chovatelské stanice.

V následující tabulce č. 5 – Náklady Happy Naux, jsou uvedeny veškeré náklady, spojené s provozem chovatelské stanice Happy Naux za posledních 5 let (od roku 2016 – 2020).

Tabulka 5 - Náklady Happy Naux

Náklady	2016	2017	2018	2019	2020
Krmení/voda	75 000 Kč	90 000 Kč	90 000 Kč	90 000 Kč	80 000 Kč
Pelíšky/klece	3 000 Kč	2 000 Kč		3 000 Kč	10 000 Kč
Veterinární péče	25 000 Kč	20 000 Kč	25 000 Kč	25 000 Kč	60 000 Kč
Výstavy	55 000 Kč	85 000 Kč	75 000 Kč	80 000 Kč	15 000 Kč
Krytí	20 000 Kč	30 000 Kč	12 000 Kč	36 000 Kč	42 000 Kč
Celkem	178 000 Kč	227 000 Kč	202 000 Kč	234 000 Kč	207 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 6 je vidět podrobný přehled, za co bylo kolik utraceno peněz. V porovnání s chovatelskou stanicí Ze Zelené Ořechovky můžeme vidět rapidní nárůst nákladů v oblasti krmení, které se nám zčtyřnásobili. Tento nárůst odpovídá faktu, že ve stanici Happy Naux je okolo 10 psů, kdežto ve stanici Ze Zelené Ořechovky jsou pouze 2 až 3. Obě stanice většinu krmiva bere od stejné značky, tudíž ceny jsou srovnatelné.

Tabulka 6 - Výdaje za krmení Happy Naux

Náklady	2016	2017	2018	2019	2020
Krmení/voda	75 000 Kč	90 000 Kč	90 000 Kč	90 000 Kč	80 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Oproti předchozí chovatelské stanici zde položka krytí je o něco větší. V případě chovatelské stanice Happy Naux krytí probíhá většinou přímo v chovatelské stanici bez potřeby cestování za plemeníkem. V takovém případě je nákladová položka za krytí rovna nule. Průměrná cena za jedno krytí se pohybuje mezi 2-5 tisíci za jedno odchované štěně. To znamená, že pokud se narodí 5 štěňat, všechna přežijí věk 8 týdnů, bude se cena krytí

od 10 do 25 tisíc. V zahraničí se cena jednoho krytí pohybuje okolo 800 – 1000 euro. Pokud budete chtít kryt v zahraničí, tyto peníze musíte mít předem a platí se chovateli přímo při výkonu. V tabulce č. 7 jsou přehledně vypsány náklady za krytí v každém roce.

Tabulka 7 - Výdaje za krytí Happy Naux

Náklady	2016	2017	2018	2019	2020
Krytí	20 000 Kč	30 000 Kč	12 000 Kč	36 000 Kč	42 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dalším velkým rozdílem v nákladech mezi stanicemi je položka výstavy, kde Nataša Uxová jezdí poměrně často po výstavách, a to nejen u nás v České republice, ale po celém světě. Jak v tabulce č. 8 můžeme vidět, tak náklady za výstavy se ročně pohybovaly okolo 80 tisíc, kromě velkého skoku v minulém roce, což bylo způsobeno současnou situací ohledně COVID-19. Skoro všechny výstavy byly v minulém roce zrušeny až na pár, které se konaly většinou v létě, kdy se dalo volně cestovat. V dané době se skoro žádné výstavy nekonaly a není ani možnost na ně odcestovat. Do nákladů za výstavy počítáme projeté palivové hmoty, startovné na výstavě, krmení pro psa, nůžky a další doplňky na úpravu psa a popřípadě náklady na ubytování v případě větších výstav, nebo výstav, které se konají v zahraničí.

Tabulka 8 - Výdaje spojené s výstavami Happy Naux

Náklady	2016	2017	2018	2019	2020
Výstavy	55 000 Kč	85 000 Kč	75 000 Kč	80 000 Kč	15 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Řádek zabývající se náklady spojené s veterinární péčí má v minulém roce oproti předchozím letům docela velký nárůst. Tento skok byl zapříčiněn častými návštěvami u veterináře. V chovatelské stanici se v té době nacházeli 4 staří nemocní psi, kdy dva z nich ještě v daném roce 2020 zemřeli. V předchozích letech se ceny za návštěvy u veterináře pohybovali okolo stejné částky 20 – 25 tisíc, což jsou většinou pravidelné prohlídky a kontroly, čipování štěnat, očkování atd. Pro přehlednější orientaci je zde tabulka č. 9 s cenami za veterinu v každém roce.

Tabulka 9 - Výdaje za veterináře Happy Naux

Náklady	2016	2017	2018	2019	2020
Veterinární péče	25 000 Kč	20 000 Kč	25 000 Kč	25 000 Kč	60 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.2 Příjmy

Profesionální chovatelská stanice Happy Naux mezi své příjmy řadí nejen prodej nově narozených a odchovaných štěňat, ale i úprava psů (stříhání a trimování).

Celková úprava psa trvá okolo 2 hodin v závislosti na náročnosti a stavu srsti upravovaného psa. Denně je chovatelka, paní Uxová schopna upravit cca 4 psy. Úpravu psa si paní Uxová účtuje ve výši 500,- Kč. Vzhledem k časové náročnosti a počtu upravovaných psů tato činnost představuje běžnou pracovní dobu. Denní příjem je pak 2.000,- Kč za den, potenciální měsíční příjem, při průměru 20-ti pracovních dnů v měsíci pak 20.000,- Kč za měsíc.

Dalším příjmem chovatelská stanice je prodej odchovaných štěňat. Cena štěněte je podobná jako v případě hobby chovatelské stanice Ze Zelené Ořechovky. Zásadní rozdíl je v počtu odchovaných štěňat. Tento rozdíl je daný počtem chovných fen, kterých paní Uxová chová 3. Určujícím faktorem ceny štěněte je zejména fyzická a zdravotní zdatnost jedince a jeho budoucí chovný potenciál. Hlavními faktory posuzování štěně je korektnost nasazení ocasu, postavení čelistí a správný počet zubů v chrupu štěněte. V některých případech se přihlíží i na vadu srsti, zejména u potenciálních chovných jedinců. Dnes se cena pohybuje okolo již zmíněných 20-30 tisíc korun. Dříve se cena pohybovala v průměru 15 tisíc za štěně. Ceny se každým rokem o něco málo zvyšují v důsledku poptávky, která je větší, než je nabídka nových štěňat. Většina štěňat je zmluvena ještě před jejich narozením a čekací lhůty se pohybují i kolem roku

Podrobnější přehled příjmů za posledních 5 let (od roku 2016 do roku 2020) je zapsán v následující tabulce č 10.

Tabulka 10 - Příjmy Happy Naux

Příjmy	2016	2017	2018	2019	2020
Počty štěňat	9	9	15	8	15
Možný výdělek	135 000 Kč	135 000 Kč	225 000 Kč	160 000 Kč	300 000 Kč
Skutečný prodej	70 000 Kč	105 000 Kč	120 000 Kč	100 000 Kč	135 000 Kč
Úpravy psů	120 000 Kč	160 000 Kč	110 000 Kč	180 000 Kč	40 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Majitelka Nataša Uxová je v případě umístění štěněte do nové rodiny velice náročná, a hlavním faktorem je pro ni to, aby se štěně mělo co nejlépe a velkou roli hraje i sympatie k nové rodině. Nový majitel si s pejskem prostě musí sednout. V případě paní Uxové se spousta štěňat i umístilo zdarma do rodin příbuzných a kamarádů. Je pro ni důležitější blaho a pohoda pro psa než jakýkoliv výdělek. Když si to malé štěně člověk piplá úplně od narození, tak se ho pak těžko dává do další rodiny, proto musí být nový domov velmi pečlivě vybrán jak samotným pejskem, tak i chovatelem, který má vždy poslední slovo. Proto je v tabulce tak velký rozdíl mezi možným výdělkem a skutečným výdělkem za prodej štěňat. První 4 roky počítají s průměrnou cenou 15 tisíc za štěně a poslední rok 2020 již s cenou 20 tisíc, jelikož se cena oproti předchozím letům zvedla. V některých případech cena štěněte spadla z důvodu nějaké malé vady, kvůli které není možné ho uchovnit a nadále s ním pokračovat v chovu.

Co se týče příjmů z úpravy psů, tak jak jsem již zmínil v předchozím odstavci, se cena trimování pohybuje okolo 500 korun za jednoho psa. Výše příjmů se odvíjí od odpracovaných hodin a počtu otrimovaných a upravených psů. Většinou se během roku počty odpracovaných týdnů pohybují mezi 10 a 20 týdny za rok. Zbýlý čas je věnován například výstavám a cestování po nich, které zabere spoustu času. Paní Uxová je dnes již v důchodu, tudíž úpravu psů dělá navíc jako přivýdělek k důchodu, který dostává od státu. Tudíž nepracuje tolik týdnů, jako tomu bylo dříve. Také vidíme opravdu velký propad v minulém roce 2020, kdy celkově pracovala pouhý měsíc, a to hlavně z důvodu nařízení vlády, které neumožňovalo tuto činnost provozovat. Většina práce byla provedena na začátku roku, kdy ještě bylo všechno otevřené a poté v létě, kdy vláda opatření rozvolnila a ona mohla chvíli svou činnost provádět.

4.2.3 Daňové přiznání

Paní Nataša Uxová musí oproti paní Cikhartové každý rok podat daňové přiznání, kde je vypočítána daň na základě příjmů a výdajů. Daň je možné vypočítat na základě tabulky č. 11, kde máme napsané příjmy, výdaje a výsledek hospodaření. Z výsledku hospodaření se v každém roce vypočítá 15 % daň z příjmu.

Tabulka 11 - Výsledek hospodaření Happy Naux

	2016	2017	2018	2019	2020
Příjem celkem	190 000 Kč	265 000 Kč	230 000 Kč	280 000 Kč	175 000 Kč
Náklady celkem	178 000 Kč	227 000 Kč	202 000 Kč	234 000 Kč	207 000 Kč
Výsledek hospodaření	12 000 Kč	38 000 Kč	28 000 Kč	46 000 Kč	-32 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.3.1 Daňové přiznání 2016

Pro výpočet daně pro rok 2016 jsou potřebná data v následující tabulce č. Zde vezmeme data z posledního řádku, kde máme výsledek hospodaření, který jsme vypočítali díky vzorci: Příjmy celkem – Náklady celkem = výsledek hospodaření.

	2016
Příjmy celkem	190 000 Kč
Náklady celkem	178 000 Kč
Výsledek hospodaření	12 000 Kč

- $(12\ 000 / 100) * 15 = 1800$ Kč
- $1800 - 24\ 840 = - 23\ 040$ Kč

V tomto roce výsledek hospodaření činil 12 tisíc Kč, což je základ daně, ze kterého musíme vypočítat 15 % sazbu, a toto číslo nám dá výši daně. Po výpočtu daně nám vyšel výsledek 1800 Kč, od kterého si odečte základní slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč. Následně bychom se ve výpočtu dostali do mínusu, a to není v případě daní možné, tím pádem výše daně je v roce 2016 rovna 0

4.2.3.2 Daňové přiznání 2017

Pro výpočet daně pro rok 2017 jsou potřebná data v následující tabulce č. Zde vezmeme data z posledního řádku, kde máme výsledek hospodaření, který jsme vypočítali díky vzorci: Příjmy celkem – Náklady celkem = výsledek hospodaření.

	2017
Příjmy celkem	265 000 Kč
Náklady celkem	227 000 Kč
Výsledek hospodaření	38 000 Kč

- $(38\,000 / 100) * 15 = 5\,700$ Kč
- $5\,700 - 24\,840 = - 19\,140$ Kč

V roce 2017 výsledek hospodaření činil 38 tisíc Kč. Z tohoto čísla, což je základ daně musíme vypočítat 15 % sazbu, a toto číslo nám dá výši daně. Po výpočtu daně nám vyšel výsledek 5 700 Kč, od kterého si odečte základní slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč. V posledním výpočtu se dostáváme do mínusu, a to není v případě daní možné, tím pádem výše daně je v roce 2017 rovna opět 0.

4.2.3.3 Daňové přiznání 2018

Pro výpočet daně pro rok 2018 jsou potřebná data v následující tabulce č. Zde vezmeme data z posledního řádku, kde máme výsledek hospodaření, který jsme vypočítali díky vzorci: Příjmy celkem – Náklady celkem = výsledek hospodaření.

	2018
Příjmy celkem	230 000 Kč
Náklady celkem	202 000 Kč
Výsledek hospodaření	28 000 Kč

- $(28\,000 / 100) * 15 = 4\,200$ Kč
- $4\,200 - 24\,840 = - 20\,640$ Kč

V roce 2018 máme výsledek hospodaření ve výši 28 tisíc Kč. Z tohoto čísla, jakožto základu daně musíme vypočítat 15 % sazbu. Výsledné číslo nám ukazuje výši daně. Po výpočtu daně nám vyšel výsledek 4 200 Kč, od kterého se odečte základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč. V posledním výpočtu se dostáváme znovu do mínusu, a to není v případě daní možné. Opět se tedy opakuje výsledek jako ve dvou předchozích letech, který je roven 0.

4.2.3.4 Daňové přiznání 2019

Pro výpočet daně pro rok 2019 jsou potřebná data v následující tabulce č. Zde vezmeme data z posledního řádku, kde máme výsledek hospodaření, který jsme vypočítali díky vzorci: Příjmy celkem – Náklady celkem = výsledek hospodaření.

	2019
Příjmy celkem	280 000 Kč
Náklady celkem	234 000 Kč
Výsledek hospodaření	46 000 Kč

- $(46\ 000 / 100) * 15 = 6\ 900\ \text{Kč}$
- $6\ 900 - 24\ 840 = - 17\ 940\ \text{Kč}$

V roce 2019 máme výsledek hospodaření nejvyšší ze všech let, a to ve výši 46 tisíc Kč. Z tohoto čísla, jakožto základu daně musíme vypočítat 15 % sazbu. Výsledné číslo nám ukazuje výši daně. Po výpočtu daně nám vyšel výsledek 6 900 Kč, od kterého se odečte základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč. V posledním výpočtu se dostáváme znovu do mínusu, a to není v případě daní možné. Opět se tedy opakuje výsledek jako ve dvou předchozích letech, který je roven 0.

4.2.3.5 Daňové přiznání 2020

Pro výpočet daně pro rok 2020 jsou potřebná data v následující tabulce č. Zde vezmeme data z posledního řádku, kde máme výsledek hospodaření, který jsme vypočítali díky vzorci: Příjmy celkem – Náklady celkem = výsledek hospodaření.

	2020
Příjem celkem	175 000 Kč
Náklady celkem	207 000 Kč
Výsledek hospodaření	-32 000 Kč

V roce 2020 máme výsledek hospodaření již na konci roku v mínusu. Proto nadále není ani potřeba počítat 15 % daň ze základu daně, jelikož základ daně je v tomto případě v mínusu. Nevyužívá se tedy ani základní sleva na poplatníka, která by byla od výše daně odečtena. To tedy znamená, že ani v roce 2020 nebyly odváděny žádné daně z chovatelské stanice Happy Naux.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Výsledky hospodaření Happy Naux

Veškeré položky, které jsou potřebné k vypočtení výsledku hospodaření jsou postupně podrobněji popsány níže, včetně tabulek se všemi čísly. Jsou zde přepsány veškeré údaje a výsledky postupných výpočtů, které byly potřeba ke zjištění výsledku hospodaření.

5.1.1 Příjmy

Díky výpočtům, kde jsem vzal veškeré příjmy spojené s chovatelskou stanicí, které jsou uvedené v tabulce č. 12. Veškerá data v tabulce jsou brána za období posledních 5 let. V tabulce jsou uvedené počty narozených štěňat a vypočítaný možný výdělek při prodeji každého štěněte za průměrnou cenu 15 – 20 tisíc Kč. Dále v tabulce najdeme údaj o skutečném prodeji, který se výrazně liší od možného výdělku. Poslední příjmovou složkou jsou příjmy za úpravy psů, které se každý rok pohybují mezi 100 – 200 tisíci za rok. Velký rozdíl můžeme vidět v loňském roce, kde jsou příjmy za úpravy psů minimální oproti předchozím rokům. Tento propad byl zapříčiněn světovou situací, týkající se onemocnění Covid-19. Po většinu roku byla činnost nucena mít zavřeno a nedalo se podnikat. Jediné období, kdy se ještě dalo provozovat činnost byl začátek roku, kdy ještě nebylo nic zavřené a chvíli v létě, když se veškerá opatření víceméně rozvolnila a byl možný na chvíli normální život.

V následující tabulce č. 12 jsou podrobně vypsána data, které se týkají veškerých příjmů.

Tabulka 12 - Příjmy celkem Happy Naux

Příjmy	2016	2017	2018	2019	2020
Počty štěňat	9	9	15	8	15
Možný výdělek	135 000 Kč	135 000 Kč	225 000 Kč	160 000 Kč	300 000 Kč
Skutečný prodej	70 000 Kč	105 000 Kč	120 000 Kč	100 000 Kč	135 000 Kč
Úpravy psů	120 000 Kč	160 000 Kč	110 000 Kč	180 000 Kč	40 000 Kč
Příjem celkem	190 000 Kč	265 000 Kč	230 000 Kč	280 000 Kč	175 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.2 Náklady

Od příjmů musíme odečíst veškeré náklady spojené s chodem chovatelské stanice. Do těchto nákladů se zahrnuje spousta různých složek, které jsou podrobněji popsány v horní části práce v kapitole 3.5.1.

V následující tabulce č. 13. jsou podrobně popsány všechny peněžní výdaje, které musíme započítat do celkových nákladů, díky čemuž potom můžeme vypočítat výsledek hospodaření. Do tabulky jsem také pro lepší výpočet zakomponoval celkový počet psů v chovatelské stanici v daném roce. Díky tomuto číslu jsem mohl spočítat kolik je hodnota nákladu na 1 psa. Toto jsem spočítal za pomoci vzorce: Celkové náklady/celkový počet psů. Tyto číselné údaje nám budou sloužit k následnému porovnání s druhou chovatelskou stanicí.

Tabulka 13 - Náklady na jednoho psa Happy Naux

Náklady	2016	2017	2018	2019	2020
Krmení/voda	75 000 Kč	90 000 Kč	90 000 Kč	90 000 Kč	80 000 Kč
Pelíšky/klece	3 000 Kč	2 000 Kč		3 000 Kč	10 000 Kč
Veterinární péče	25 000 Kč	20 000 Kč	25 000 Kč	25 000 Kč	60 000 Kč
Výstavy	55 000 Kč	85 000 Kč	75 000 Kč	80 000 Kč	15 000 Kč
Krytí	20 000 Kč	30 000 Kč	12 000 Kč	36 000 Kč	42 000 Kč
Celkem	178 000 Kč	227 000 Kč	202 000 Kč	234 000 Kč	207 000 Kč
Celkový počet psů	10	11	10	10	8
Náklady na 1 psa	17 800 Kč	20 636 Kč	20 200 Kč	23 400 Kč	25 875 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.3 Výsledek hospodaření

Závěrečný výpočet, který je nejdůležitější pro zjištění výsledku hospodaření jsem vložil do následující tabulky č. 14. V tabulce jsou vidět přehledně celkové příjmy i celkové náklady v každém roce. V předposledním řádku tabulky vidíme již vypočtený výsledek hospodaření, který jsme vypočítali pomocí vzorce: Příjmy celkem – Náklady celkem = výsledek hospodaření. Přehledně zde vidíme, zdali je stanice za rok v plusu nebo v mínusu. Každý rok je v mírném plusu, kromě posledního roku, do kterého se projevil již zmiňovaný Covid-19 a celková opatření, která znemožnila činnost. V úplně posledním řádku této

tabulku je možné přehledně vidět měsíční zisk nebo ztráta, kterou jsem spočítal díky vydělení výsledku hospodaření v každém roce 12, což je počet měsíců v roce.

Tabulka 14 - Výsledek hospodaření měsíční výpočet Happy Naux

	2016	2017	2018	2019	2020
Příjem celkem	190 000 Kč	265 000 Kč	230 000 Kč	280 000 Kč	175 000 Kč
Náklady celkem	178 000 Kč	227 000 Kč	202 000 Kč	234 000 Kč	207 000 Kč
Výsledek hospodaření	12 000 Kč	38 000 Kč	28 000 Kč	46 000 Kč	-32 000 Kč
Měsíční výdělek/ztráta	1 000 Kč	3 167 Kč	2 333 Kč	3 833 Kč	-2 667 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.2 Výsledky hospodaření chovatelské stanice Ze Zelené Ořechovky

Veškeré položky, které jsou potřebné k vypočtení výsledku hospodaření jsou postupně podrobněji popsány níže, včetně tabulek se všemi čísly. Jsou zde přepsány veškeré údaje a výsledky postupných výpočtů, které byly potřeba ke zjištění výsledku hospodaření.

5.2.1 Příjmy

V případě chovatelské stanice Ze Zelené Ořechovky jsou příjmy poněkud nižší a jednodušší než v případě druhé chovatelské stanice. Zde v tabulce máme pouze příjmy za prodaná štěňata, kterých v posledních 5 letech nebylo moc, jelikož se moc nedařilo. Poslední fena měla celkově pouze 5 štěňat během 3 vrhů. Jak můžeme vidět v tabulce č. 1, to je v porovnání s ostatními fenami nejméně ze všech, a to v docela velkém poměru. V letech 2016 a 2017 byly příjmy úplně nulové, jelikož nebyla v tomto období žádná štěňata. V roce 2016 nebyla žádná aktivní chovná fena. V roce 2017 již aktivní fenu chovatelská stanice má, ale její první štěňata jsou až v roce 2018. Oproti chovatelské stanici Happy Naux, se zde neobjevuje příjem za úpravu psů. Díky tomu se na chovatelské stanici Ze Zelené Ořechovky neprojevil v příjmech Covid-19 a opatření ohledně uzavření živností.

Tabulka 15 - Příjmy Ze Zelené Ořechovky

Příjmy	2016	2017	2018	2019	2020
Prodej štěňat	0 Kč	0 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	20 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.2 Náklady

Stejně jako v předchozím případě u chovatelské stanice Happy Naux musíme od příjmů odečíst celkové náklady, které vidíme v následující tabulce č. 15. Jak můžeme vidět v tabulce, tak v porovnání se stanicí Happy Naux má mnohem menší počet psů, kteří jsou ve stanici zapsáni. Oproti tabulce nákladů i stanice Happy Naux zde máme položku ostatní, do které jsou započteny hračky, hygienické doplňky, nůžky, pudr a další pomůcky potřebné k úpravě psů. Úpravy psů se týkají pouze přímo těch, kteří jsou v chovatelské stanici, tudíž se upravují pouze vlastní psi. Stejně jako v předchozím případě jsou náklady

přepočítány stejným způsobem na náklady na jednoho psa, který v následující kapitole bude porovnán.

Tabulka 16 - Náklady na jednoho psa Ze Zelené Ořechovky

Náklady	2016	2017	2018	2019	2020
Krmení/voda	17 929 Kč	18 625 Kč	19 590 Kč	18 509 Kč	21 806 Kč
Pelíšky/klece	5 420 Kč	3 895 Kč	3 280 Kč	3 520 Kč	2 950 Kč
Veterinární péče	13 900 Kč	14 900 Kč	12 500 Kč	8 900 Kč	11 500 Kč
Výstavy	15 600 Kč	5 400 Kč	5 600 Kč	2 300 Kč	0 Kč
Krytí	0 Kč	0 Kč	4 000 Kč	0 Kč	0 Kč
Ostatní	3 594 Kč	2 456 Kč	2 825 Kč	4 390 Kč	3 290 Kč
Celkem	56 443 Kč	45 276 Kč	47 795 Kč	37 619 Kč	39 546 Kč
Počet psů ve stanici	2	3	2	2	3
Náklady na 1 psa	28 222 Kč	15 092 Kč	23 898 Kč	18 810 Kč	13 182 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.3 Výsledek hospodaření

Důležitá data pro závěrečný výpočet výsledku hospodaření jsem vložil do tabulky č. 16. V tabulce jsou vidět přehledně celkové příjmy i celkové náklady v každém roce zvlášť. V řádku výsledek hospodaření v tabulce vidíme již vypočtený výsledek hospodaření, který jsem vypočítal pomocí vzorce: Příjmy celkem – Náklady celkem = výsledek hospodaření. Přehledně zde můžeme hospodaření chovatelské stanice za rok. Jak v tabulce můžeme vidět je v každém roce v mínusu, který vypadá jako veliký, ale pokud se podíváme do posledního řádku, kde je vypočítán výsledek ztráty měsíčně. Tento údaj jsem spočítal za pomoci vzorce, kde jsem vzal Výsledek hospodaření a vydělil ho v každém roce 12, což je počet měsíců v kalendářním roce. V letech, kdy se narodí nějaká štěňata byla ztráta viditelně menší. V případě, že by se stanici dařilo více v produkci nových štěňat bylo by možné, že výsledek hospodaření by byl plusový, ale nikdy nebude moc velký. V některých letech jako například v roce 2019 by stačilo prodat o jedno štěně více a stanice by najednou byla v plusu.

Tabulka 17 - Výsledek hospodaření měsíční výpočet Ze Zelené Ořechovky

	2016	2017	2018	2019	2020
Příjem celkem	0 Kč	0 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	20 000 Kč
Náklady celkem	56 443 Kč	45 276 Kč	47 795 Kč	37 619 Kč	39 546 Kč
Výsledek hospodaření	-56 443 Kč	-45 276 Kč	-17 795 Kč	-7 619 Kč	-19 546 Kč
Měsíční výdělek/ztráta	-4 704 Kč	-3 773 Kč	-1 483 Kč	-635 Kč	-1 629 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.3 Porovnání výsledku hospodaření obou chovatelských stanic

Pro správné porovnání ekonomiky chovatelských stanic, kde chovatelská stanice Ze Zelené Ořechovky zastupuje hobby činnost a na straně druhé je chovatelská stanice Happy Naux, která je naopak vedena jako hlavní přísun peněz, budeme potřebovat tabulky nákladů, zisků a poté výsledek hospodaření

V následující tabulce č. vidíme celkové náklady obou chovatelských stanic. Je zde také zahrnut počet psů ve stanici a vypočítán celkový náklad na jednoho psa pro lepší porovnání výsledků.

Tabulka 18 - Porovnání nákladů na jednoho psa

	2016	2017	2018	2019	2020
Happy Naux					
Celkem	192 016 Kč	267 017 Kč	262 018 Kč	312 019 Kč	197 020 Kč
Celkový počet psů	10	11	10	10	8
Náklady na 1 psa	19 202 Kč	24 274 Kč	26 202 Kč	31 202 Kč	24 628 Kč
Ze Zelené Ořechovky					
Celkem	213 244 Kč	293 319 Kč	290 248 Kč	345 250 Kč	223 676 Kč
Počet psů ve stanici	2	3	2	2	3
Náklady na 1 psa	106 622 Kč	97 773 Kč	145 124 Kč	172 625 Kč	74 559 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Při porovnání dat z tabulek obou chovatelských stanic můžeme vidět, že v případě stanice Happy Naux jsou celkové náklady více než třikrát až čtyřikrát vyšší. Toto je zapříčiněné hlavně rozdílným počtem psů ve stanici, který můžeme vidět přehledněji v následující tabulce č. 18.

Tabulka 19 - Porovnání počtu psů ve stanicích

	2016	2017	2018	2019	2020
Počet psů ve stanici Happy Naux	10	11	10	10	8
Počet psů ve stanici Ze Zelené Ořechovky	2	3	2	2	3

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce vidíme i velký rozdíl v počtu psů, kteří v chovatelské stanici jsou. V případě chovatelské stanice Happy Naux se počet psů v letech pohybuje okolo 10, kdežto v chovatelské stanici Ze Zelené Ořechovky jsou většinou pouze 2 psi.

Dalším znakem, který se musí porovnat mezi dvěma stanicemi, jsou data příjmů, které se v obou případech velmi liší. V následující tabulce č. 19 jsou přehledně vidět veškeré příjmy obou stanic.

Tabulka 20 Porovnání příjmů obou stanic

	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy Ze Zelené Ořechovky	0 Kč	0 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	20 000 Kč
Příjmy Happy Naux	190 000 Kč	265 000 Kč	230 000 Kč	280 000 Kč	175 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Zde můžeme vidět opravdu velký rozdíl v příjmech jednotlivých stanic. Do příjmů stanice Ze Zelené Ořechovky se započítávají pouze příjmy z prodeje štěňat. V případě chovatelské stanice Happy Naux se do příjmů započítávají také příjmy z úpravy psů, a nejen z prodeje štěňat.

Posledním porovnávaným údajem je výsledek hospodaření jednotlivých chovatelských stanic. V následující tabulce č. 20 jsou podrobně vidět výsledky hospodaření v jednotlivých letech v obou chovatelských stanicích.

Tabulka 21 - Porovnání výsledků hospodaření obou stanic

Výsledek hospodaření	2016	2017	2018	2019	2020
Ze Zelené Ořechovky	-56 443 Kč	-45 276 Kč	-17 795 Kč	-7 619 Kč	-19 546 Kč
Happy Naux	12 000 Kč	38 000 Kč	28 000 Kč	46 000 Kč	-32 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Hlavním rozdílem mezi těmito dvěma chovatelskými stanicemi je, že chovatelská stanice Ze Zelené Ořechovky je pouze jako hobby činnost bez úmyslu výtěžku. Je zde vidět, že stanice Happy Naux je většinu období v plusových hodnotách, kromě posledního roku, do kterého zasáhl již zmiňovaný Covid-19. Chovatelská stanice Ze Zelené Ořechovky je v každém roce prodělečná, což je v posledních letech zapříčiněno hlavně

nepřízní osudu, co se týče narození nových štěňat. Pro ještě podrobnější přehled je zde tabulka č. s výsledky hospodaření za měsíc.

Tabulka 22 - Porovnání výsledků hospodaření v měsících

Výsledek hospodaření	2016	2017	2018	2019	2020
Ze Zelené Ořechovky	-4 704 Kč	-3 773 Kč	-1 483 Kč	-635 Kč	-1 629 Kč
Happy Naux	1 000 Kč	3 167 Kč	2 333 Kč	3 833 Kč	-2 667 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

6 Závěr

Hlavním úkolem v mé práci bylo ekonomické zhodnocení chovatelské stanice vybraného plemene a následným porovnáním mezi chovatelskou stanicí jako hobby činností proti chovatelské stanici, která disponuje živnostenským oprávněním a má, chovatelskou stanici jako hlavní zdroj obživy. Celá práce je rozdělena do dvou hlavních částí. Na teoretickou část, která se zabývá obecně všemi důležitými aspekty práce a praktickou část, kde je již řešeno přímo ekonomické zhodnocení chovatelských stanic.

Cílem teoretické části je prvotní seznámení o čem práce vůbec bude. Jedná se o literární rešerši chovů psů obecně. Jsou zde zahrnuty obecné informace ohledně kynologie, jakožto vědy zabývající se studiem psů. V této části hlavně popisují základní pojmy, které jsou spojené s chovem psů a chovatelskými stanicemi. Je zde také část s přehledným seznamem plemen psů, které se dělí na deset základních skupin. K této kapitole jsou v příloze dané obrázky jednotlivých skupin plemen psů, pro lepší přehled rozdělení. Další kapitolou v teoretické části jsou veškeré pravidla a věci, které je člověk povinen splnit, aby si správně mohl zažádat o založení nové chovatelské stanice. Tyto informace a podmínky jsou zaměřeny přímo na chovatelské stanice zabývající se chovem teriérů. Proto jsou veškeré informace čerpány přímo z webových stránek klubu chovatelů teriérů (kcht.cz). Dále v teoretické části přímo seznamuji s plemenem West Highland White Teriér, které chovají obě porovnávané chovatelské stanice, které v práci zkoumám. Seznamuji zde krátce s historií plemene, jak vzniklo, jak se rozšířilo mezi lidi jako domácí mazlíček, k čemu byl dříve používán atd. Je zde také podrobnější popis, jak pes vypadá, jakou má stavbu těla a také krátký popis jaký pes westík vlastně je. Jakou má povahu, jak moc je temperamentní a jeho základní vrozené vlastnosti. Poslední část teoretické části práce jsou obecněji popsány ekonomická východiska, která já budu v praktické části používat pro výpočty výsledku hospodaření obou chovatelských stanic.

V praktické části jsem již zkoumal podrobněji ekonomickou situaci obou chovatelských stanic, které jsem si vybral pro porovnání. Samotné výpočty a analýzu jsem prováděl za pomoci programu MS Office Excel. Díky tomuto programu jsem udělal veškeré výpočty a na základě dat jsem vytvořil přehledné tabulky pro lepší orientaci.

Data potřebné pro zpracování jsem nashromáždil za období v letech 2016 – 2020. Zjistil jsem si veškeré náklady a příjmy spojené s provozováním chovatelské stanice. V případě chovatelské stanice Ze Zelené Ořechovky mi byly všechny tyto informace poskytnuty na základě výpisů z účtu, kde je přesně vidět, jak moc velké výdaje byly na určité věci vynaloženy. U chovatelské stanice Happy Naux mi byly veškerá data poskytnuta paní Natašou Uxovou, která mi do tabulky přehledně vypsala výdaje u každé položky podrobně v každém roce zkoumané období. Data jsem zpracoval na základě rozhovorů, které jsme společně měli. Zejména v posledních dnech komunikace byla možná již jen telefonickou nebo emailovou formou z důvodu opatření vlády, které neumožňují volný pohyb mezi okresy. Díky datům, které mi byly poskytnuty od obou stanic jsem byl schopen dát dohromady přehledné tabulky, kde můžeme vidět kolik jaká stanice měla výdajů za rok, ale také spočítanou průměrnou měsíční režii.

Z výsledků bakalářské práce je vidět, že chovatelská stanice Ze Zelené Ořechovky mající chov pouze jako hobby činnost je v dlouhodobější ztrátě, která byla v posledních pěti letech zapříčiněna hlavně malým počtem narozených štěňat. Z toho tedy plyne, že pokud chcete chovat psy pouze jako hobby, tak to bude jako každý jiný koníček a bude vám jen pro radost. Budete ho muset dotovat ze svého zaměstnání, ale pokud se vám bude dařit a narodí se vám více štěňat, tak je možný i docela hezký výdělek. Na druhé straně chovatelská stanice Happy Naux v čele s majitelkou Natašou Uxovou, která vlastní živnostenský list a má tuto činnost jako hlavní zdroj obživy je každý rok v lehkém zisku, díky většímu počtu prodaných štěňat a také zejména díky příjmům z úprav psů, které paní Cikhartová ze stanice Ze Zelené Ořechovky nemá. Příjmy z těchto úprav jsou největší položkou odkud jí plynou peníze. Jak v tabulce číslo 20 – Porovnání výsledků hospodaření je možné vidět že ztráta nastala pouze v minulém roce, která byla zapříčiněna světovou situací ohledně Covid-19. Během roku byla nucena mít živnost uzavřenou, a tak se příjmy z úprav psů poměrně snížily v porovnání s předchozími lety. Příjmy z prodeje štěňat by mohly být mnohem vyšší, než ve skutečnosti jsou, což je zapříčiněno tím, že paní Uxová spoustu štěňat spíše rozdá, než prodá.

Chovatelské stanici Happy Naux bych doporučil v příštích letech zhodnotit, zdali není dobré prodat více štěňat, jelikož se může stát znovu, že další příjem z úprav úplně vypadne a nebude už žádný jiný příjem. V případě nemožnosti nadále pokračovat v provozování

činnost v tomto roce a dalších následujících letech je pravděpodobné, že se stanice bude dostávat do větších ztrát.

Chovatelské stanici Ze Zelené Ořechovky se dá pouze doporučit, aby se pokusila snížit náklady do doby, než se začne zase více dařit a bude více štěňat narozených v jednotlivých vrzích.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Internetové zdroje

- ČESKOMORAVSKÁ KYNOLOGICKÁ UNIE. Řády a předpisy ČMKU [online]. [cit. 25.01.2021] dostupné z: <https://www.cmku.cz/cz/rady-a-predpisy-cmku-152>
- ECANIS. Slovník kynologických pojmů a zkratek [online]. 2000-2021 [cit. 22.01.2021] dostupné z: <https://www.ecanis.cz/slovník-pojmu.html>
- HELLOSANDY. West Highland White teriér [online]. [cit. 05.02.2021] dostupné z: <https://www.hellosandy.cz/west-highland-white-terier/>
- KREJČOVÁ, Lenka. Rozdělení plemen psů dle FCI [online]. 23.02.2007 [cit. 27.01.2021] dostupné z: <http://www.chovzvirat.cz/clanek/188-rozdeleni-plemen-psu-dle-fci/>
- LABVET. Kdo může v České republice vystavovat průkazy původu psům? [online]. 30.09.2020 [cit. 27.02.2021] dostupné z: <https://www.labvet.cz/blog/tag/rodokmen-psa/>
- MEČÍŘOVÁ, Lucie. Papíry jsme jim nevytiskli aneb o reálném založení chovné stanice [online]. 26.07.2017 [cit. 27.02.2021] dostupné z: <https://www.finance.cz/494693-zalozeni-chs/>
- METIS. Chovatel a daně [online]. [cit. 27.02.2021] dostupné z: <https://www.metis.cz/clanky/chovatel.html>
- OKVET. Ceník [online]. 1.12.2020 [cit. 25.02.2021] dostupné z: <https://okvet.cz/cenik-veterinarnich-ukonu-ockovani>
- OHMYDOG. Průkaz původu psa – co to je / + mýty a omyly, které se s PP nesou [online]. 19.01.2018 [cit. 26.01.2021] dostupné z: <http://www.ohmydog.cz/2018/01/prukaz-puvodu-psa-co-to-je-myty-ktere.html>
- PSIRASY. Plemena psů podle velikosti [online]. [cit. 27.01.2021] dostupné z: <https://www.psirasy.cz/plemena-psu-podle-velikosti/>
- TETOVÁNÍ A ČIPOVÁNÍ. Směrnice pro označování štěňat ČMKU (k 25.5. 2017) [online]. 25.5. 2017 [cit. 25.01.2021] dostupné z: <http://www.kynologie.cz/plemenna-kniha/tetovani-a-cipovani.htm>
- VETALLIA. Ceník služeb [online] 13.1.2020 [cit. 25.02.2021] dostupné z: http://vetallia.cz/cenik_sluzeb/

- WEBFORDOG. Čipování a jiné metody označování psů [online]. [cit. 25.01.2021] dostupné z: <https://www.webfordog.cz/clanky/vysvetleni-pojmu/97-cipovani-a-jine-metody-oznacovani-psu/>
- WEBFORDOG. West Highland White Terrier [online]. [cit. 05.02.2021] dostupné z: <https://www.webfordog.cz/atlas-psu/west-highland-white-terrier/>
- ZOOHIT. Granule pro psy [online]. [cit. 12.02.2021] dostupné z: https://www.zoohit.cz/shop/psi/granule?gclid=CjwKCAiAp4KCBhB6EiwAxRxbpMahSRMN3MwdIv7QsAEsn9Mm5mm3enFLS7ela9RDlj9uTarlb7f5_hoCYRMQAvD_BwE#Zacatek

7.2 Odborná literatura

- BOLLE-KLEINBUBOVÁ, I. Westík. Praha: Vašut nakladatelství, 2000. ISBN 80-7236-138-4
- PEPEROVÁ, E. Vychováváme šampiona. 1 vyd. Praha: OTTOVO nakladatelství, 1998. ISBN 80-7181-174-2
- PROCHÁZKA, Z. Chova psů. Brno: Zdeněk Procházka, 1994. ISBN 80-209-0015-2
- RORGNEROVÁ, H. Westhighlandský bílý teriér. 1 vyd. Bratislava: vydavatelství ART AREA s.r.o., 1999. ISBN 80-888749-46-9
- RUGGLES-SMYTHEOVÁ, P. WEST HIGHLAND WHITE TERIÉR. Fortuna Print. ISBN 80-86144-03-8
- SAMUELSON, P A. – NORDHAUS, W D. *Ekonomie: 19. vydání*. Praha: NS Svoboda, 2013. ISBN 978-80-205-0629-0
- SVĚT PSŮ: Vesthajlenský teriér. Praha: nakladatelství Minerva CZ 01.11.2019. ISSN 1211-2976

Přílohy

Obrázek 1 - Průkaz původu psa

 <p>ČESKOMORAVSKÁ KYNOLOGICKÁ UNIE člen Fédération Cynologique Internationale – FCI PRŮKAZ PŮVODU PSA ČESKOMORAVSKÁ KYNOLOGICKÁ JEDNOTA z.s. Lešanská 1176/2a, 141 00 PRAHA 4</p> <p>Plémeno / Breed: West Highland White Terrier West Highland White Terrier</p>		<p>Chris Happy Naux ČLP/WHW/8689 Pes/Male 18.03.2019</p> <p>Těsnost úst / Tightness of Jaws: 9450000612662 Barva srsti / Coat Color: bílá Délka srsti / Hair: drsná</p> <p>Právnický předpis / Legal Document: 18.03.2019</p>			
<p>O T E C</p> <p>Účel / Intend: Champion-Jun.HU Club Junior Winner Bundes-Jpt-5g A</p>	<p>Bogachal Bomb JR 81130 Wt</p>	<p>Bogachal Hypnotic Poison JR 73509 Wt</p> <p>Champion SRB Champion HR Champion HU Champion-Jun.HR Champion-Jun.HU</p>	<p>Bogachal Just for Fun JR 72367 Wt</p> <p>Ch.SRB, CACIB</p>		
	<p>S I R E</p>	<p>Surprise Westie Royal Romance JR 73144 Wt</p> <p>Ch.Int.de Beauté/C.LB Champion SRB Champion HR Champion RO Champion-Jun.HU</p>	<p>Hopecham Star Ship KC AP032822001</p> <p>BOB St., CACIB</p>	<p>Surprise Westie Punch Cocco JR 72835 Wt</p> <p>CACIB, CAC 4x</p>	
		<p>Wendy Happy Naux CLP/WHW/7897/19</p>	<p>Karamynd Goes to Star West KC AL01761401, Imp.GB, CLP/WHW/8826/11</p> <p>Nej.ter.KCHT 2011, DNA CMO-0 Ch.Int.de Beauté/C.LB Grand Champion SRK Champion CZ Champion SRK Champion PL</p>	<p>Karamynd Play the Game KCR AG02539903 KCSB 0875CS</p> <p>Cruft's Winner 2009,2011 C.LB, Ch.GB</p>	<p>Karamynd Take A Bow KCSB 1398CT</p>
		<p>Leonyna Happy Naux CLP/WHW/7198/13</p> <p>vyborná</p>	<p>Staff Hood Alfred of Londsdale MET.Whw.2786/07 Imp.Hung., CLP/WHW/5779/06</p> <p>vyborný</p>	<p>Staff Hood Alfred of Londsdale MET.Whw.2786/07 Imp.Hung., CLP/WHW/5779/06</p> <p>vyborný</p>	<p>Wegil White Cleverer (CLP/WHW/2869, Imp.CZ, MET.Whw.2233/00</p> <p>Buttercup Hope Network MET.WHW.10772/02</p>
<p>Janet's Happy Naux CLP/WHW/4826/06</p> <p>C.LB, Ch.CZ</p>		<p>Un Pour Moi du Moulin de Mac Gregor (LOF 3 WHW 042951, Imp. Fr.), SFRP- 1043/04</p> <p>Allison Happy Naux CLP/WHW/3979/03</p>	<p>Un Pour Moi du Moulin de Mac Gregor (LOF 3 WHW 042951, Imp. Fr.), SFRP- 1043/04</p> <p>Allison Happy Naux CLP/WHW/3979/03</p>	<p>Wegil White Cleverer (CLP/WHW/2869, Imp.CZ, MET.Whw.2233/00</p> <p>Buttercup Hope Network MET.WHW.10772/02</p>	

Zdroj: <https://www.labvet.cz/blog/tag/rodokmen-psy/>

Obrázek 2 - Čip a čipovací jehla

Zdroj: <https://www.webfordog.cz/clanky/vysvetleni-pojmu/97-cipovani-a-jine-metody-oznacovani-psy>

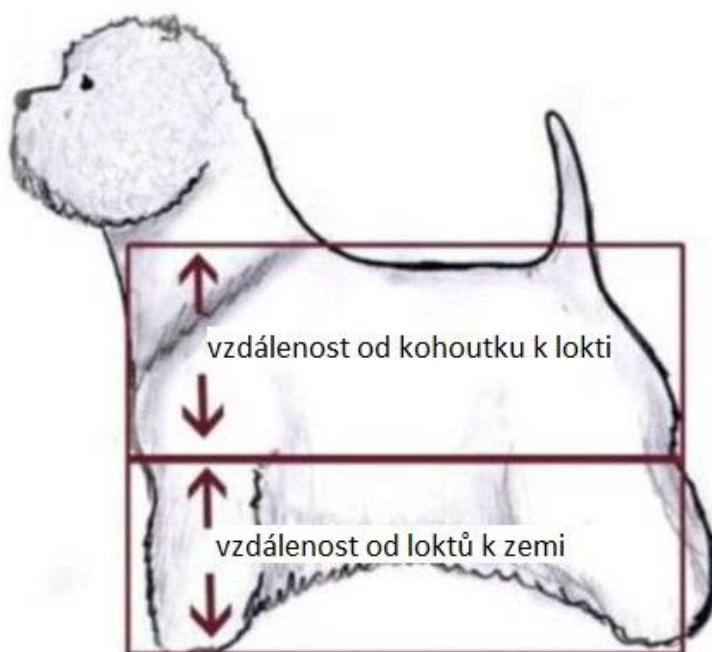
Obrázek 3 - West Highland White Teriér

Zdroj: <https://www.hellosandy.cz/west-highland-white-terier/>

Obrázek 4 - Westík a celkový vzhled

obecně stejná vzdálenost od kohoutku k lokti a od lokti k zemi

Zdroj: <https://westie-litters.webnode.cz/exterier/#&gid=1&pid=1>

Obrázek 5 - West Highland White teriér

Zdroj: <https://whwt.cz/foto/fotogalerie-18.html>

Obrázek 6 - štěňata West Highland White teriér

Zdroj: <https://whwt.cz/foto/fotogalerie-stenat-23.html>

Obrázek 7 - malá štěňata Westů

Zdroj: <https://whwt.cz/foto/fotogalerie-stenat-23.html>